

Ustanovitelj: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List Izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Na odgovorna delovna mesta tudi ustrezne kadre

Seja radovljiške občinske skupščine

»Nihče ne misli kritizirati tistih, ki so bili v NOB in niso imeli prilike, da bi si pridobili ustrezno izobrazbo, ne morem pa razumeti, zakaj mlajše ljudi z neustrezno izobrazbo danes postavljamo na odgovorna delovna mesta.« je v sredo na zasedanju obeh zborov radovljiške občinske skupščine povedal predsednik Stanko Kajdiž.

Sredina seja obeh zborov v Radovljici je bila prva po poletnih počitnicah. Zato je razumljivo, da je bil tudi dnevni red precej obširen. Vendar pa je od vseh sedmih točk dnevnega reda zbudila še največ razprave kadrovska problematika gospodarskih organizacij v radovljiški občini. Predsednik občinske skupščine je v uvodnih besedah temeljito prikazal kadrovske strukture na vodilnih delovnih mestih in jo hkrati podkrepil s podobnimi republiški in zveznimi podatki.

Primerjalni podatki, ki so bili še pred sejo predloženi odbornikom občinske skupščine, so nedvomno zelo zanimivi. Poglejmo le nekatere.

Udeležba uslužbenecv z visoko izobrazbo glede na celotno število zaposlenih v industriji kaže, da je v zvezi takšnih 2 odstotka, v republiki 1,3 in v radovljiški občini le 0,9 odstotka. Podoben je tudi podatek za zaposlene, ki imajo višjo izobrazbo. Teh je v zvezi 1,1 odstotka, v republiki 0,6 in v radovljiški občini le 0,4 odstotka. Zgovoren pa je tudi podatek, da v kovinski industriji v radovljiški občini nima noben uslužbenec višje izobrazbe. Tako že ta dva podatka, podobni pa so tudi ostali, kažeta, da je radovljiška občina glede kadrov z visoko in višjo izobrazbo na področju industrije nerazvita občina.

Ceprav so v radovljiški občini o kadrovske problematiki v preteklem obdobju že

večkrat razpravljali razni organi, družbenopolitične organizacije pa tudi občinska skupščina, je bila razprava v sredo nedvomno med najpomembnejšimi.

Na seji so ugotovili, da v zadnjem času delovne organizacije kažejo precejšnjo zavzetost, da bi se izboljšala kadrovska struktura, vendar pa se proces od deklarativnega obravnavanja tega problema zelo počasi pomika do konkretnih ukrepov. Menili so, da je vzrok za takšno počasnost tudi v tem, da se notranja zakonodaja v delovnih organizacijah prepočasno prilagaja zahtevam sodobnega in urejenega delovnega procesa.

Ce se še enkrat povrnemo k podatkom, ki kažejo, da je struktura vodstvenih kadrov v radovljiški občini dokaj slaba, potem najbrž tudi držimo ugotovitev, da je v radovljiški proizvodnji velika rezerva ravno v boljših in sposobnejših strokovnih in vodstvenih službah. Zaradi takšnega stanja pa je prav gotovo upravičena tudi pripomba, da občinska skupščina nima le pravico ampak tudi dolžnost, da zahteva od samoupravnih

organov v delovnih organizacijah večje in odgovornejše prizadevanje po izboljšanju kadrovske strukture.

Res je, da tega aktualnega vprašanja v radovljiški občini ne bodo mogli rešiti čez noč, vendar pa sklepa, ki sta jih sprejela oba zbora občinske skupščine, napovedujeta zelo resno zavzemanje zanj.

Sklenili so, da morajo gospodarske in družbene organizacije preučiti delovne pogoje in na podlagi podatkov urediti sistemizacijo delovnih mest. Le-te pa morajo potem predložiti občinski komisiji, ki jih bo pregledala in sproti poročala občinski skupščini.

Drugi sklep pa pravi, da morajo vse delovne organizacije v občini spremeniti kadrovske službe tako, da bodo v njih strokovnjaki z visoko izobrazbo.

Prednost oziroma pomembnost obeh sklepov in razprave pa je nedvomno tudi v tem, da smo pravzaprav na začetku jesensko-zimske sezone in bo tako dovolj časa in priložnosti za reševanje teh vprašanj.

A. Ž.

Obetajoč začetek

V prihodnjem obdobju bo treba zagotoviti ustrezno varstvo za 16 odstotkov otrok v občini. Ker je potreba po varstvu otrok najbolj pereča v mestu Kranj, naj bi tu zagotovili varstvo za 40 odstotkov otrok, na podeželju pa 8 odstotkov. Da bi to dosegli, je po izdelanem predlogu predvidena gradnja dveh vrtec na Planini, gradnja vrta v Stražišču in na Planini, gradnja prizidka pri sedanjem vrtu Tugo Vidmar na Zlatem polju, gradnja vrta v Naklem, v Orehku, v Senčurju, Cerkljah in gradnja novega vrta na Zlatem polju v Kranju. Ustrezne preureditve sedanjih prostorov za otroško varstvo so predvidene tudi v Zabnici, v Mavčičah, na Jezerskem in v Preddvoru.

O tem in drugem so razpravljali na seji Sveta za otroško varstvo pri Temeljni izobraževalni skupnosti občine Kranj. Za razpravo so imeli pred seboj široko obdelan program razvoja otroškega varstva v tej občini in

menili, da je to prvi obetajoč začetek organizirane akcije. Doslej je bilo že mnogo govora in izraženih želja ter smernic raznih oblik, ki so v osnovi podpirale težnjo, da za gradnjo šolskih prostorov mora slediti gradnja in ureitev otroškega varstva. Vendar konkretnije ni bilo nič storjenega. Tudi sedanjí program je še potreben izpopolnitve. Na seji so zlasti omenjali, da ravno program nima obdelanega načina financiranja teh gradenj in adaptacij, da so objekti navedeni le po potrebah in še niso imeli besede projektanti, iz česar bi bile že tudi razvidne konkretne denarne zahteve za vsa ta dela. Vendar pa so vse analize o sedanjem stanju otroškega varstva v mestu in po vseh krajevnih skupnostih kot dobra izhodišča za nadaljnjo razpravo in konkretne odločitve. Prav tako v programu niso določeni časovni termini, kar pa so menili, da je prav. Izkušnje namreč kažejo, da točno urejeni datumi povzročajo več slabe krvi kot koristi. Kar pa je najvažnejše; izdelani predlog programa bodo morali preresetati občani, kajti le ob njihovem sodelovanju in tudi ob pomoči se bo lahko ta program uresničil v štirih, petih letih — kot je predvideno. Zlasti bodo morale sindikalne organizacije prek svojih delovnih kolektivov oziroma samoupravnih organov razpravljati o tem, ugotavljati potrebe otroškega varstva za svoje zaposlene in ob tem dati svoj prispevek. Že na seji je bilo slišati, da bi bila tovarna Sava pripravljena pomagati v tej akciji.

Skratka, po dolgem času je izdelan predlog konkretne akcije. Njegova uresničitev pa bo odvisna od vsesplošnega razumevanja občanov, tako kot se je pokazalo pri gradnji šol in pri nekaterih drugih akcijah.

K. M.

Obetajo se nam spremembe nekaterih določil ustave in volilnih zakonov

Živahne razprave o novih skupščinskih predlogih

Jugoslovani smo dobili novo ustavo leta 1963. Od takrat je minilo že pet let in odnosi znotraj naše skupnosti so se med tem precej spremenili. Zlasti velja omeniti gospodarsko reformo, ki je močno vplivala na razmerja med občino in republiko, med republiko in zvezo, predvsem pa povečala samostojnost gospodarskih organizacij. Uveljavljanje samoupravljanja in z njim povezana demokratizacija prav tako dajeta pečat današnjemu času. Kot tretji faktor sprememb moramo navesti uveljavljanje načela enakopravnosti med narodi.

Vse te narekuje dopolnitve nekaterih temeljnih določil naše ustave, ki bi v novih

pogojih utegnila pomeniti oviro dinamičnemu razvoju. Zvezni zakonodajni organi že

dalj časa pretresajo razna stališča in mnenja, v kratkem pa bodo o njih tudi odločali.

Predvidene novosti v ustavi so bile glavna točka dnevnega reda na torkovi 4. razširjeni seji konference SZDL v občini Škofja Loka. Z njimi je vse prisotne seznanil Kostja Krvelinko, pomočnik predsednika ustavne komisije pri republiški skupščini SRS.

(Nadalj. na 2. str.)

PRODAJA STANOVANJSKE OPREME NA BLEDU

V ZGORNJIH PROSTORIH KAZINE IN V NAŠI POSLOVALNICI OPREMA (bivši zdravstveni dom)

spalnice	U	ZAVESE	vzorčaste in enobarvne	N	peči na olje
dnevne sobe	G	PREPROGE	IN TEKACI	A	štedilniki in hladilniki
kuhinje	O	PREPROGE	ZA POD IN TAPISOM	K	pralni stroji
fotelji, jogiji	D	POSTELJNA	KONFEKCIJA	U	svetlobna telesa
kavči, pol kavči	E	PRESITE	ODEJE	U	steklo, porcelan, posoda
posamezne omare	N	VOLNE	ODEJE	P	sesalci
			z manjšimi napakami		

murha
I E S C F

od 5. do 31. 10. 1968 vsak dan tudi ob nedeljah od 10. do 18. ure

Živahne razprave o novih skupščinskih predlogih

(Nadalj. s 1. str.)

Oglejmo si predlagane spremembe.

● Prva se nanaša na sestavo zvezne skupščine, njeno delovno področje in na razmerje med domovi. Po novem naj bi vodilo vlogo pri odločanju prevzel zbor narodov. Le-ta deluje trenutno še v okviru zveznega zbora in odloča le o vprašanih, ki se tičejo enakopravnosti med narodi. Njegov položaj mu ne dovoljuje, da bi kot predstavnik vseh republik in pokrajin zastopal interese jugoslovanskih narodov pri kreiranju politike federacije. Dejansko ni enakopraven z drugimi domovi, čeprav bi v sedanjih pogojih moral biti. Po novem bo zato postal samostojen splošni zbor s pravico odločanja o vseh zadevah. Zvezni zbor bi bil s tem odveč, zato se ga ukine. Poglavitna dosedanja značilnost zbora narodov je predvsem v razmerju njenih

delegatov; vsako republiko, ne glede na število prebivalcev, zastopa po deset predstavnikov, avtonomne pokrajine pa po pet (o številu poslancev v drugih zborih odloča število prebivalstva v posameznih republikah). V bodoče naj bi bila vsaka republika v zboru narodov zastopana z 20 predstavnikov, avtonomne pokrajine pa z desetimi. Razmerje se torej ne spremeni, poveča se le število — od 70 na 140 poslancev.

Dom bi po novem — skupaj z ustreznim zborom delovnih skupnosti — odločal o vseh stvareh, ki jih obravnava skupščina. Kandidate zanj bi predlagale republiške oz. pokrajinske skupščine, vsakega od njih pa bi morala potrditi vsaj tretjina pristojnih občinskih skupščin.

● Spričo navedenih sprememb nastaja vrsta novih vprašanih, ki terjajo sočasno rešitev. Gre namreč za to, kdo bo skupno z zborom naro-

dov odločal o stvareh, ki ne sodijo v pristojnost gospodarskega, kulturno-prosvetnega ali socialno-zdravstvenega zborov. Nekateri so predlagali, naj bi o zadevah s področja zunanje politike, narodne obrambe, državne varnosti in splošne notranje politike sklepal samo zbor narodov. Toda s tem bi bilo kršeno tradicionalno načelo dvodomnosti, zato predlog ni sprejemljiv. Logični sklep, ki sledi iz teh ugotovitev narekuje ustanovitev nekega novega doma. Ta bo skupaj z zborom narodov odločal o tekočih stvareh iz navedenih področij. Imenoval naj bi se zbor komun. Ze sam naziv pove, da je s tem mišljen dom, v katerem bodo po načelu sorazmernega predstavnštva (sorazmernega s številom prebivalcev posameznih komun) zastopani občani. Samoupravni odnosi v naši družbi bi z novim zborom tako dobili ustrezen odsev tudi v strukturi zvezne skupščine.

Poslance za omenjeni dom bodo predlagale kandidacijske konference pri občinskih odborih SZDL, lahko pa tudi občni zbori, vendar le v primeru sklepčnosti (prisotnih mora biti vsaj 1/10 volivcev).

● Toliko o najvažnejših spremembah. Vendar s tem seznam predlogov še ni izčrpan. Skoraj gotovo je že, da bodo pristojni organi sprejeli zamisel o ukinitvi rotacije poslancev v skupščinah. Po tem načrtu naj odslej ne bi več volili predstavnikov za zvezno in republiško skupščino vsaki dve leti, ko se jih polovica zamenja, ampak vse hkrati na vsake štiri leta. Praksa je namreč pokazala, da so volitve v sedanjih obliki nepraktične in nepregledne, razen tega pa niso izpolnile pričakovanj.

● Nadalje je predvidena ukinitve prepovedi dvakratne zaporedne izvolitve predstavnika v en in isti zbor skupščine. Odslej bo vsakdo lahko poslanec dve mandati dobi zapovrstjo, toda po izteku tega roka ne bo mogel biti izvoljen v noben dom skupščine več.

● Vrsta predlogov tudi

zahteva natančnejšo razmejitve pristojnosti glede zakonodaje med zvezno in republiški skupščinami. Nujno je, da federacija precizira le zakone, ki urejajo temeljna, splošna vprašanja, o vsem drugem pa naj odloča vsaka republika (isto velja tudi za odnos republika — občina). S tem bi izginila togost pri reševanju posameznih vprašanj, teritorialne enote bi učinkovitejšje odpravljala svoje lastne probleme.

● Zelo važni so predlogi, ki zahtevajo podrobnejše uzaodnosne enakopravnosti vseh jezikov, kar je osnova za dejansko enakopravnost med narodi.

Spremembe v strukturi zvezne skupščine bodo prav gotovo sprožile tudi določene spremembe znotraj republiških skupščin. Zlasti bi bilo treba odpraviti posredne volitve.

Nismo utegnili naštetii vsega. Vendar lahko že iz omenjenega vidimo, da zakonodajni organi sledijo spremembam v praksi in se jim prilagajajo. To pa je važna spodbuda za nadaljnji razvoj naše družbe. I. G.

Za uresničitev akcijskega programa smo odgovorni vsi, predvsem pa komunisti

V petek so člani komiteja občinske konference ZK v Kranju razpravljali o skupnem akcijskem programu družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine. Skupni akcijski program v kranjski občini, ki izhaja iz smernic predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ, resolucije 10. plenarne seje CK ZKJ, akcijskih programov, ki so jih sprejele občinske konference ZK, SZDL, občinski sindikalni svet, občinski komite mladine, občinski odbor ZZB in občinska skupščina pa je bil predmet razprave tudi na večerajšnji seji občinske konference zveze komunistov v Kranju.

Člani komiteja so na petkovi seji poudarili, da bi bilo treba nekatere dele akcijskega programa bolj konkretizirati in dopolniti. Zato bi bilo potrebno v njem določiti, katera so kratkoročne naloge. Poudarili pa so tudi, da bi bilo treba posamezna vprašanja, ki jih načena akcijski program (otroško varstvo, zaposlovanje in nezaposlenost, delitev dohodka itd.) najprej analizirati in na podlagi dobljenih podatkov začeti ustrezno akcijo. Zato pri reševanju takšnih in podobnih vprašanj, ki terjajo poprejšnjo temeljito raziskavo, ne bi smeli biti nestrpni. Prav nestrpnost oziroma zaletavost, bi lahko povzročila, da bi se

žeč čas pojavile še večje težave.

Posebej pa so na seji poudarili, da je uspešna in čimhitrejša uresničitev akcijskega programa v občini odvisna tudi od programov, ki naj bi jih izdelale delovne organizacije in samoupravne skupnosti na terenu. Strinjali pa so se tudi, da so za uresničitev programa neposredno odgovorni vodstveni delavci samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine in predvsem člani zveze komunistov. Slednji so tudi dolžni, da bodo občani redno seznanjeni o izpolnjevanju sprejetih nalog.

V drugi točki pa so na seji govorili o kadrovske priprave na VI. kongres zveze komunistov Slovenije in IX. kongres zveze komunistov Jugoslavije. O slednjih pa so razpravljali tudi na torkovem šestem zasedanju občinske konference ZK, kjer so izvolili tudi delegate za IX. kongres ZKJ.

Zasedanju konference, katera dnevni red je bil precej obširen, je komite predložil štiri kandidate. Ta pa je za IX. kongres izvolila dva delegate: Mijo Artač, inšpektorico na zavodu za prosvetno-pedagoško službo v Kranju in Cirila Habeta, vodjo komercialne službe v tovarni Sava.

V prvi točki dnevnega reda torkovega zasedanja pa je tov. Vinko Hafner poročal članom konference o delu centralnega komiteja komunistov Slovenije med V. in VI. kongresom ZKS. Seznanil jih je o nekaterih pomembnejših dogodkih po V. kongresu ZKS, ki je bil marca 1965. leta. Tako je poudaril prizadevanje zveze komunistov pri uresničevanju gospodarske reforme, pomen IV. plenuma ZKJ in reorganizacije zveze komunistov ter ponovno obudil zadnje zunanje politične dogodke.

Člani konference so poročilo oziroma izvajanje pozdravili, hkrati pa predlagali, naj bi centralni komite pogosteje poročal na sejah občinskih konferenc ZK o svojem delu.

V nadaljevanju se je potem predsednik komisije za družbeno-ekonomsko odnose pri občinski konferenci zveze komunistov Slavko Zalokar seznanil člano o osnovah dolgoročnega družbeno-ekonomskega razvoja Slovenije. Zal se po tem vprašanju na konferenci ni razvila širša razprava. Kaže, da po poletnih počitnicah v delovnih organizacijah o tem še niso kaj dosti razpravljali. Zato bo to vprašanje še toliko aktualnejše v naslednjih mesecih.

A. Zalar

PODJETJE ZA STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO K R A N J razpisuje

JAVNI NATEČAJ za oddajo 30-ih stavbnih parcel na FRANCARIJI V PREDDVORU

- za gradnjo 11-ih enonadstropnih hiš,
- za gradnjo 15-ih metetažnih hiš,
- za gradnjo 4-ih stanovanjskih hiš - penzionov.
- Rok za začetek gradnje je eno leto, za dokončanje 4 leta od objave razpisa;
- Izklicna cena je 9.800,00 N din (v njej so kriti predvsem stroški asfaltiranja stanovanjskih cest in načrti hiš z gradbenim dovoljenjem);
- Poleg izklicne cene se plača še odškodnina za zemljišče, in sicer 10,00 N din za 1 m²;
- Celotni znesek je treba plačati v dveh obrokih do 31. 5. 1969; prvi obrok znaša 10.000,00 N din in ga je treba plačati v 15-ih dneh po podpisu pogodbe.
- Višina varščine je 1.500,00 N din;
- Rok za predložitev pisemenih ponudb je do 14. oktobra 1968 do 12. ure. Na ovojnicu napišite »Natečaj za zemljišče v Preddvoru — ne odpiraj!« Prednost pri izbiri parcele ima kdor ponudi več kot je izklicna cena.

Obrazloženi razpisni pogoji in obvezni obrazec ponudbe ter informacije so na razpolago na Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V nadstropje, soba št. 4, v ponedeljkih in petkih od 9.—12. ure in v sredo od 14.—16. ure.

ZELITE ZASTONI OSEBNI AVTO

ALI
ENO OD

100

nagrada ?

POTEM VARCUJTE PRI
Gorenjski kreditni banki
kjer je razpisano
NAGRADNO ZREBANJE
lastnikov vezanih hranil-
nih vlog!

glo

ZA HLADNE JESENSKE DNI VAM NUDI BOGATO IZBIRO ženske, moške in otroške konfekcije

BLAGOVNICA posluje neprekinjeno od 8—19 ure.

blagovnica nama škofja loka

N
veleblagovnica
nama
ljubljana

N
blagovnica
nama
škofja loka

Kako se deli denar za počitnice?

V nekaterih podjetjih ni denarja za dopust, v drugih pa veliko dajejo, a malo nudijo — Sukno Zapuže je lahko za vzor

Na nedavnem kongresu sindikata Jugoslavije so ponovno sprožili vprašanje, ali ne bi morda kazalo spet uvesti karto K-15, oziroma kako določiti enotna merila za vsa podjetja, da bi leta iz sklada skupne porabe določen odstotek namenila za rekreacijo svojih članov kolektiva.

Dokler smo še imeli tako imenovane sindikalne karte K-15 za popust pri prevoznih sredstvih, smo bili kolikor toliko izenačeni. Po ukinitvi pa tega ne bi mogli več trditi. Zato si oglejmo nekaj primerov iz delovnih organizacij jeseniške in radovljiške občine.

Elektro Kranj, distributivna enota Zirovnica je letos izplačevala svojim članom po 60.000 S din za dopust, za otroke in nezaposlene žene niso dajali nobenih posebnih dodatkov.

V trgovskem podjetju De likatesa so člani kolektiva dobili po 25.000 S din, svoji nič. Delavec Gorenjske kreditne banke Kranj, podružnice Jesenice, so prejeli po 60.000 S din in za vsakega otroka, ki je upravičen do otroških doklad, po 15.000 S din.

V trgovskem podjetju Rožca so člani kolektiva dobili po 25.000 S din, za vsakega otroka od 4. do 7. leta starosti po 5400 S din in za otroka od sedmega leta naprej po 10.800 S din. V mesarskem podjetju Jesenice so dali članom po 20.000 S din, za nepreskrbljenega zakonskega tovariša po 7000 S din in za vsakega otroka po 3500 S din. Delavec GG — Bled so

dobili po 30.000, za nezaposleno ženo po 20.000 in za vsakega otroka po 10.000 S din.

V nekaterih delovnih organizacijah dajejo denar samo pod določenimi pogoji. Na Jesenicah je takšen primer pri SGP Sava. Člani tega kolektiva so letos dobili po 16.000 S din za vožnjo na dopust in po 4000 S din za nepreskrbljene svojece (ženo in otroke). Poleg denarja za vožnjo dobi še vsak član od 7500 do 10.000 S din za dopust glede na leta službe in po 5500 S din za vsakega družinskega člana, ki je zdravstveno zavarovan prek člana kolektiva. Toda denar za dopust dobi samo tisti delavec, ki organizirano letuje v enem izmed počitniških domov, drugi člani kolektiva pa ne (mimogrede: SGP Sava sploh nima svojih počitniških domov!). SGP Sava je tudi eno od redkih podjetij, kjer še vedno ločeno izplačujejo denar za vožnjo in denar za preživetje na dopustu.

Vrednost dinarja za dopust in rekreacijo je različna.

Da dinar enega podjetja ni enako vreden dinarju drugega podjetja, se vidi iz naslednjega primera:

Za štiričlansko družino dobi delavec GG—Bled 70.000 S din (delavec 30.000, za ženo 20.000 in za dva otroka 20.000 S din).

Delavec tovarne Sukno Zapuže dobi 20.000 S din, za nezaposleno ženo 7000 in za vsakega otroka po 4000 S din. Za štiričlansko družino dobi v Suknu skupno 35.000 S din. Razlika je očitna, saj v GG

— Bled dobi še enkrat več (70.000 S din).

Dnevni penzion (hrana in stanovanje) za delavce tovarne Sukno v Novigradu stane dnevno 700 S din za odraslega člana in 300 S din za otroka. Dnevni penzion v Piranu za delavce GG Bled znaša 2300 S din za odraslega in 1700 za otroka.

Če je delavec iz Zapuže deset dni na morju v Novigradu s štiričlansko družino, potem ga to stane skupno 20.000 S din.

Štiričlansko družino delavca GG Bled stane desetdnevni penzion v Piranu 80.000 S din.

Čeprav je delavec iz GG Bled prejel še enkrat več denarja za dopust kot delavec Sukna, je za desetdnevni penzion na morju moral dati še 10.000 S din iz žepa, medtem ko je delavcu iz Zapuže ostalo 15.000 S din.

Zal so tudi podjetja, kjer delavci niso dobili niti dinarja za dopust. Med taka podjetja spadata Zdravstveni dom Jesenice in Lesno galanterijski obrat Jesenice.

Nerazumljivo se mi zdi, da se določajo pogoji, ki jih mora delavec izpolnjevati, da dobi denar za dopust. Pri tem mislim na pogoje v SGP Sava. V SGP Sava Jesenice delavec namreč ne dobi denarja za dopust, če je leta na primer na dopustu pri bratu v Splitu ali Beogradu. Zakaj administrativno omejevati svobodo človeka in voditi računa o tem, kje bo kdo na dopustu?

Najboljšo rešitev za delavce so našli samoupravni organi Sukna Zapuže. Zato letno več kot polovica članov kolektiva letuje v Novigradu. V Suknu delavcu za dopust dajejo malo denarja na roko, toda za tisti denar veliko nudijo v počitniških domovih ob morju. Če pa kdo želi drugam, naj izvoli. Za tistih nekaj dinarjev ne more niti doma preživljati družine. Tega se delavec in delavke v Suknu dobro zavedajo. Morda bo teh nekaj podatkov koristilo za oceno realnosti dosedanje delitve denarja za rekreacijo.

J. Vidic

Izvozni rezultati kamniškega gospodarstva presegli vsa pričakovanja

Pred nami so rezultati polletnega gospodarjenja kamniških delovnih organizacij. Kaj lahko zapišemo o njih? Najbolj značilna ugotovitev je, da je za gibanje kamniškega gospodarstva v prvem polletju letošnjega leta značilna vsestranska oživitve, saj dinamika proizvodnje in realizacija prodaje, zlasti še izvoza, dosegata indekse, ki so značilni za obdobje pred reformo. V primerjavi s Slovenijo oziroma Jugoslavijo je kamniško gospodarstvo, predvsem industrija, uspešno gospodarilo. Pozabiti pa ne gre tudi na lepe rezultate v mednarodni delitvi dela.

POVEČANA INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

Vrednostni obseg industrijske proizvodnje se je v prvem polletju letos povečal za 6,7 odstotka, če jo primerjamo z enakim lanskim obdobjem. Najugodnejšo dinamiko proizvodnje ima živilska industrija, rudnik kaolina Črna, Titan, podjetje »Kamnik« in industrija pohištva Stol iz Duplice. Na drugi strani pa so zabeležili manjšo proizvodnjo kot lani v tovarni kovanega orodja in v tovarni usnja. Kje je treba iskati vzroke za zmanjšanje proizvodnje v teh dveh kolektivih? V tovarni kovanega orodja navajajo kot razloge za zmanjšanje proizvodnje pomanjkanje naročil za domače in tuje kupce, delno pa tudi v manjšem številu zaposlenih. Tovarni usnja so velike zaloge in manjša naročila v prvih mesecih onemogočile večjo proizvodnjo, vendar se je, ta v naslednjih mesecih bistveno povečala in pričakovati je, da bodo rezultati drugega polletja mnogo ugodnejši.

STOL — NAJMOČNEJSI IZVOZNIK

Kamniške delovne organizacije so predvidevale, da bodo letos izvozile za 3.971.887 dolarjev svojih izdelkov ali za 8 odstotkov več kot lani. Vendar sta aprila Stol in Svilanit svoje izvozne načrte zmanjšala za 220.000 dolarjev, tako da novi izvozni načrt kamniške industrije le za dva odstotka presega lanskega.

Toda polletni izvozni rezultati so preseгли vsa pričakovanja, saj je bil polletni iz-

vozni načrt presežen za 18,5% odstotka, lanska realizacija v enakem obdobju pa kar za 35,5 odstotka. Rezultati izvoza kamniške industrije v prejšnjih letih pa kažejo, da je izvoz v drugi polovici leta precej večji kot v prvih šestih mesecih. Tako računajo, da bodo kamniške delovne organizacije konec leta izvozile za okoli 4,7 milijona dolarjev.

Najmočnejši kamniški izvoznik je še vedno Stol, sledi mu tovarana usnja, Titan, podjetje »Kamnik«, Svilanit, Svit in tovarna kovanega orodja. Stol je letos povečal svoj izvoz — usmerjen je samo na konvertibilna tržišča — za 8,7 odstotka, čeprav je konkurenca na zahodnih tržiščih vedno močnejša. Največje povečanje izvoza, tako absolutno kot relativno, pa je zabeležila kamniška tovarna usnja, ki je izvozila za 123,6 odstotka več kot lani v enakem obdobju. Glede na dejstvo, da so kupci iz ZDA, Italije in Zvezne republike Nemčije zadovoljni s kvaliteto kamniškega usnja, lahko pričakujemo, da bo izvoz še večji oziroma realno lahko pričakujemo, da bo kamniška tovarna usnja do konca leta izvozila za več kot milijon dolarjev.

Poleg izvoznih rezultatov posameznih kamniških delovnih organizacij velja omeniti tudi ugodno teritorialno strukturo izvoza. Na konvertibilna področja so namreč prodali kar 97,8 odstotka od celotne izvozne realizacije, čeprav je načrt predvideval le 84,2 odstotka. Zaradi tega je bil tudi presežek izvoza na konvertibilna tržišča mnogo večji kot skupen in je bil za 50,7 odstotka večji kot v lanskem prvem polletju.

V. Guček

ZP ISKRA KRANJ
tovarna elektromotorjev

ZELEZNIKI razpisuje dražbo

ZA PRODAJO
tovornega avtomobila TAM 4,5 t, leto izdelave 1962.

Izključna cena je
23.000,00 N din.

Licitacija bo v sredo, 2. 10. 1968 ob 8. uri na sedežu tovarne za družbeni sektor, uro pozneje pa za fizične osebe.

**Očiščene
in zmrznjene
morske ribe**
v prodajalnah

Živila
Kranj

Muratu je oče pisal: »Sine, izpolni obljubo, ki si jo dal ob zaprisegi!«

Ko se odpro vrata vojašnic

Prizorišče: kasarna Staneta Zagarja v Kranju. Čas: sreda, 18. septembra, opoldne. Nastopajoči: vojniki bivši vojaki in zvedav novinar.

Prvo dejanje: »Dober dan. Sem od Glasa in bi rad pisal o fantih, ki odhajajo domov. Podpolkovnik Stevo Bura me pričakuje.«

Črnolas, postaven vojak v sprejemni pisarni pri vhodu me kritično opazuje: »Ličnu kartu, molim!«

Sežem v levi žep suknjiča, potlej v desnega, potem v vse štiri hlačne... izvečem beležko, jo obrnem, da se najrazličnejši listki in lističi sporočila in vabila — brezpomembna šara, ki bi že zdavnaj morala končati v košu — vsujejo na mizo. Vse je tam, vse, samo osebne izkaznice ni vmes. Prekleteo, pozabil sem jo v črnem suknjiču, leta pa se je včeraj preselil v čistilnico. »Slučajno je nimam s seboj. Toda verjamite mi...«

Fantove poteze so postale trde, odločen. »Ne možel« je prekinil svoj besedno telovadbo. O, joj, kaj bo rekel urednik, ko se bom pojavil pred njegovim obličjem in poročal? Le kako prepričati trmastega črnolasca, naj me spusti noter? Se enkrat bom poskusil, se odločim. Pričnem torej listati po beležki, kačem vojaku krace v njej, smehljam se, moledujem in razlagam — a brez uspeha. Šele čisto nazadnje mi šine v glavo neka misel: »Pa telefonirajte tovarišu Buri. Če bo on dovolil, menda lahko vstopim.«

In glej, »trdosrčnež« je obotavljaje segel po telefonu, zavrtel ročico in zahteval podpolkovnika. Kaj hitro sem spoznal, da mož na oni stra-

ni žice ni tako malenkosten, kajti moj strogi sobesednik je nenadoma postal prijaznejši. Potisnil mi je v roko prepušnico in me v spremstvu nekoga drugega vojaka napolnil proti veliki stavbi onkraj dvorišča.

S tem zaključkom prvo dejanje reportaže. Čuden uvod, nič ne rečem. Naj mi vojaki oprostijo, toda odslej bo vse skupaj bolj resno. Mnogo fantov se je namreč ta dan poslavljalo od sivih uniform. In prav o tem naj bi govoril pričujoči prispevek. Kam bodo šli sedaj? Imajo zagotovljeno delo? Česa so se naučili v zadnjih mesecih? Kako so sprejeli enomesečno podaljšanje roka, nastalo spriču nenadne ohladitve mednarodnih odnosov? To so štiri vprašanja, za katera sem skušal najti čim izčrpnije odgovore.

Minula sreda za prebivalce vojašnice Staneta Zagarja prav gotovo ni bil navaden dan. Nekaj prešernega je viselo v zraku. Nekakšna napetost je prevevala ljudi. Povzročale so jo večje ali manjše gručiце smehljajočih se fantov, ki so menci ali blizu izhoda. Visok, mlad mož, oblečen v elegantno obleko, je motril svoje brezhibno opravljene kolege. Tudi drugi so begali z očmi od sosedu do sosedu. Po dolgih mesecih, preživetih v sivih vojaških uniformah, so se zdeli sami sebi in drug drugemu nekam tuji. Niso še dodobra prebavili dejstva, da gredo domov. Vesela novica se je namreč razvedela šele pred dvema dnevoma. Korakajoč med njimi sem opazil nasmejane »odpusitnike«, ki je zamaknjeno strmel v svojo kravato. Nenavadno ravnanje,

brez dvoma, toda po svoje razumljivo. Mene ti trenutki še čakajo, pa bi prav rad vedel, kakšni bodo.

Vrata so se odprla in velika skupina fantov je ob vzklikanju svojih še vedno uniformiranih tovarišev odklamala v svet civilistov. S kovčki ter potovalkami v rokah so izginjali proti Kranju.

»Mnogi od teh bi morali domov pravzaprav že pred mesecem,« mi je kasneje povedal podpolkovnik Bura »Zaradi dogodkov na Češkoslovaškem pa to ni bilo mogoče. Moram reči, da so vsi po vrsti razumeli težak položaj, v katerem se je znašla Jugoslavija. Nihče se ni čutil prizadetega, nihče se ni pritoževal. Obrambo domovine imajo za svojo dolžnost, ostali bi tudi dlje, če bi bilo potrebno, so mi zatirjevali ob slovesu.«

Sedela sva v pisarni glavnega poslojja vojašnice in kramljala o življenju fantov v sivih uniformah. »Veste, del vojakov, ki te dni odhajajo je bil zadnji mesec v popolni bojni pripravljenosti. Tičali so na terenu, na položajih in še pred nekaj dnevi ni nihče od njih slutil, da utegne iti v kratkem domov.«

Morda se zdi, da bi morala dobra volja vojakov zaradi vsega naštetega močno pasti. Ampak zgodilo se je ravno nasprotno. Ljudje so se v teh težkih trenutkih zavedali svojega poslanstva. Spoznali so, da nas le odločnost lahko obvaruje pred najhujšim. Zato ni nihče godrnjal.

»Zadnje dni je v kasarni dokaj poraslo zanimanje za vstop v ZKJ. Tako smo nedavno v to organizacijo sprejeli 43 vojakov. Vse našeteo menda dovolj zgornjo priča

o visoki morali naše armade, naših ljudi.«

Zanimalo me je še, ali imajo fantje, ki zapuščajo kasarniške zidove, doma že preskrbljeno zaposlitev. O tem moj sogovornik ve povedati naslednje: »Marsikateri vojak že sedaj ve, kam bo šel, kje se bo zaposlil. Mnogim pa utegnejo pri iskanju kruha zelo koristiti izkušnje, pridobljene med služenjem vojaškega roka. Ni jih malo, ki so se tu izučili za veziste, mehanike, šoferje, inženirce, telefoniste, peke, kuharje ali za kaj drugega. Priznane so jim vse potrebne kvalifikacije.«

Se bi tako govorila, toda podpolkovnika so čakale poklicne dolžnosti. A še preden je odšel, me je seznanil z vojakom Matjažem Mulejem, fantom, ki mora biti sedaj, ko to berete, že doma v Mariboru, pri svoji ženi in šestletnem sinčku. Zanj so se vojaški dnevi končali minuli četrtek. Enajst mesecev življenja v kasarni za Matjaža ni pomenilo proč vržen čas. Takole pravi o tem: »Vojaški rok je bil zame eno samo doživetje. Spoznal sem nove ljudi, drugo mentaliteto, nove poglede na svet. Čisto drugače sedaj gledam na odnose med jugoslovanskimi narodi. Prejšnji ozek krog intelektualcev, v katerem sem se gibal kot študent, je nadomestilo novo okolje, konglomerat ljudi, ki človeku odpre oči, da bolj realno gleda na mnoge probleme naše stvarnosti.«

Mladi ekonomist se kot vojak ni nikdar dolgočasil. Mnogo je delal. Niti pomislil ni, da bi štel dneve, ki so ga še ločili od konca vojašine. Sodelovanje v dramski in športni sekciji, v partijskem življenju in v odborih za dejavnost zunaj vojaškega pokusa mu je vzelo ves prosti čas.

»V vojski človek pravzaprav mnogo pridobi. Nekateri se šele tu naučijo brati in pisati. Spet drugi, ki služijo v tehničnih enotah, bodo svoje znanje v civilnem življenju s pridom izkoristili. Razen tega se fantje tod navadijo kolektivizma in discipline, kar jim kasneje utegne še prav priti. Za marsikoga — zlasti za ljudi iz zaostalih predelov — pomeni armada prvi stik s sodobnostjo, okno v zunanji svet.«

Potem sva spregovorila o vzdušju, ki je nastalo med vojniki ob okupaciji ČSSR. Matjaž pravi, da so fantje

sprva osupnili. Ta občutek je kasneje zamenjalo ogorčenje in pripravljenost na reakcijo. O kaki apolitičnosti ni bilo več govora. Novico o ukinitvi vseh odpustov so vojaki sprejeli z razumevanjem. Le dejstvo, da nihče ni vedel, doklej bo vsa stvar še trajala, je povzročilo živčnost.

Nazadnje sem Matjaža pobaral, kakšne načrte kuje za bodoče. »Doma me že čaka zaposlitev — postal bom asistent na Višji ekonomski komercialni šoli v Mariboru. Zal mnogi tukaj nimajo takšne sreče, saj ne vedo ne kod, ne kam. Bodisi da jim manjka kvalifikacija, ali pa so njihova delovna mesta oddana drugim.«

Z Matjažem Mulejem sva se poslovila. Odhitel sem proti izhodu. Nova skupina nasmejanih fantov je zapuščala kasarno. Tisti, ki jih čaka še nekaj mesecev življenja v vojaški suknji, so prihajali bliže po slovo. Prijateljskih stiskov rok in bodrilnega trepljanja ni hotelo biti konca. Murat Shabani, vojak v sprejemni pisarni, ki si je pred poldruho uro na vsak način hotel ogledati mojo osebno izkaznico, je pristopil bliže in mi ponudil cigareto. Izza okenca njegove »carinarnice« sva potem skupaj opazovala vržev pred glavnim vhomom.

»Ko fantje odhajajo, mi je nekoliko hudo. Pa kaj, pet mesecev, kolikor še moram odslužiti, ni tako veliko, zlasti ker sem se povsem zivel v novo okolje,« je jel pripovedovati črnolasi študent strojništva iz Orahovca na Kosmetu. Murat meni, da vojska vcepi človeku delovne navade, da ga izoblikuje in napravi iz njega zrelo osebnost.

Dogodki na Češkoslovaškem so nemalo obgortili tudi simpatičnega črnolasca iz Kosmeta. »Če bi se pokazalo za potrebno, mi ne bi bilo žal ostati v armiji dalj časa, še po izteku vojaškega roka. Vem, da tudi zunaj čutite podobno. Od očeta sem prve dni krize dobil pismo, v katerem med drugim pravi: »Sine, izpolni obljubo, ki si jo dal ob zaprisegi! Poslušaj besede tovariša Tital! Doma nočejo, da bi onečastil družinsko ime. No, ne bom jih razočaral.«

Pred vhomom ni bilo več gneče. Fantje v kravatah so končno le odšli. V vojašnici je spet zavladal mir. Skoraj neopazno sem se poslovil. Le Murat je še zavpil za menoj: »Glej, da boš lepo napisal Bral bom.«

I. Guzelj

I. SEJEM OBRTI IN OPREME
V KRANJU, OD 12. — 21. 10. 1968

Pred občnimi zbori sindikalnih organizacij Kakšna naj bodo nova sindikalna vodstva?

Predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij so se na seminarju na Bledu dogovorili, da bodo občni zbori v kranjski občini končani do 20. decembra

Ko smo se pred kratkim na občinskem sindikalnem svetu v Kranju pogovarjali o seminarju, ki je bil konec minulega in v začetku tega tedna na Bledu in so se ga udeležili predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij iz kranjske občine, smo ugotovili, da so se začele temeljite priprave na letošnje občne zbere sindikalnih organizacij.

V kranjski občini je trenutno 106 sindikalnih organizacij. Od teh jih je največ (40) v družbeni in 37 v storitveni dejavnosti, 14 v industriji, 7 v prometu in zvezdustriji, 5 v kmetijstvu in 3 v gradbeništvu. Zal pa moramo, še preden spregovorimo o namenu seminarja, povedati, da je bila udeležba vodstev iz storitvenih dejavnosti dokaj nezadovoljiva, kar bo nedvomno povzročilo nekaj več nepotrebnih prizadevanj za izvedbo bližnjih občnih zborov v tej skupini sindikalnih organizacij.

Namen seminarja je namreč bil, da se predsedniki in tajniki pogovorijo o vsebinskih, kadrovskih in organizacijskih pripravah na občne zbere.

Na seminarju so se dogovorili, naj bodo osnova za vsebinske priprave sklepi kon-

gresa zveze sindikatov Jugoslavije, smernice ZKJ in analiza dosedanjega dela izvršnih odborov sindikalnih organizacij. Da pa bi se predstavniki vodstev še bolj seznanili s trenutnimi nalogami in problemi v kranjski občini, so jim predstavniki občine pojasnili nekatere trenutne rezultate in prihodnje naloge na področju gospodarstva, družbenih služb, kadrovanja itd.

Cepprav je nevarno občnim zborom vnaprej predpisovati vsebino, so predstavniki občinskega sindikalnega sveta menili, da je sindikalna vodstva treba opozoriti na glavne probleme, s katerimi bi se moral sindikat spoprijeti v prihodnje. S tem so namreč skušali sedanjim vodstvom v okviru priprav na občne zbere vsaj do neke mere olajšati delo in razprave o novih vodstvih sindikalnih organizacij. Ni namreč vseeno, kakšni bodo predsedniki in tajniki oz. izvršni odbori po končanih občnih zbora. Te v prihodnjem letu čakajo neodvorno precej težke in tudi odgovorne naloge. Zato so predstavniki občinskega sindikalnega sveta menili, naj se že v okviru vsebinskih priprav na občne zbere pokaže in oceni, kdo bo v pri-

hodnje lahko kos nalogam sindikata v delovnih organizacijah.

V teh razpravah se bo treba predvsem izogibati tistih kriterijev kadrovanja, ki kažejo na izbiro »po srečni roki«. Nova vodstva bi namreč morala biti takšna, ki bi bila po sposobnostih enakovredna drugim družbenopolitičnim oziroma samoupravnim vodstvom v delovni organizaciji. Ali drugače povedano: predsednik sindikata v delovni organizaciji ne bi smel biti le predstavnik svoje organizacije oziroma članov, ki se simbolično udeležuje pomembnih razprav, marveč bi skupaj z vodstvom organizacije moral pomeniti organ, ki se zavzema za samoupravno reševanje vprašanj in razvojnih nalog podjetja in ki je predvsem za njihovo uresničevanje tudi odgovoren. Zato so na seminarju poudarili, da bi pri kadrovskih pripravah na občne zbere morale sodelovati tudi druge družbenopolitične organizacije v podjetjih, prav tako pa tudi vodstva.

Na področju organizacijskih priprav pa so na seminarju predsednike in tajnike opozorili, da ni vseeno, kako je občni zbor pripravljen. Poudarili so, da mora le-ta obvezno sprejeti program dela za prihodnje in seveda tudi javno oceniti vse dosedanje pomankljivosti in napeke pri delu. Predvsem pa se ne bi smeli izogibati javnemu obveščanju članov sindikata o vseh pripravah. Strinjali so se namreč, da je najpomembnejše za uspeh občnih zborov in delo sindikata v prihodnjem letu pravočasno seznanjanje in pridobivanje mnenj članov sindikata o vsebinskih pripravah in o predlogih za nadaljnje delo.

Posebej pa so na seminarju poudarili, da morajo biti vsi občni zbori končani do 20. decembra. To je potrebno zato, ker dosedanja praksa kaže, da se na občnih zbora zamenja okrog 50 odstotkov starih vodstev. Ta vodstva pa so na začetku navadno nekoliko neizkušena. Zato bo občinski sindikalni svet tudi tokrat po občnih zbora pripravil zanje seminar in jih tako pripravil na naloge v prihodnje. Drugo leto bo namreč potrebna precejšnja aktivnost sindikalnih organizacij pri poteku občnih zborov občinskih in medobčinskih strokovnih sindikatov, pri volitvah v samoupravne organe delovnih organizacij in pri novih volitvah v vse skupščinske organe.

A. Z.

V prvih šestih mesecih letos je bilo v Kamniku več tujih turistov

V letošnjih prvih šestih mesecih je bilo v kamniškem turizmu opaziti nazadovanje, saj je bilo v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 2 odstotka manj prenočitev, pozabiti pa ne gre, da so nazadovanje turističnega prometa opazili že lani. Zmanjšanje gre na račun domačih turistov — 2,5 odstotka, medtem ko se je število prenočitev tujih turistov povečalo za 10 odstotkov.

Ugotoviti je treba, da je večina kamniških turističnih zmožljivosti vezana na Veliko planino in prav v počitniških domovih na Veliki planini je opaziti večje znižanje prenočnin. Med vzroki za zmanjšanje prenočnin na Veliki planini omenjajo rekonstrukcijo oziroma gradnjo ceste od Stahovice do spodnje postaje žičnice, saj so dela na cesti precej zavrla normalni promet.

Nasploh pa je za turizem v kamniški občini značilno, da je vse bolj očitno razdeljen na dve sezoni — zimsko in letno. Ta delitev prihaja zlasti do izraza na Veliki planini, kjer je praktično v marcu zimska sezona končana.

Med domačimi turisti, ki zahajajo v Kamnik in njegovo okolico, še vedno prevladujejo Slovenci, vendar v zadnjem času narašča število turistov iz Hrvaške in Srbije, medtem ko se število slovenskih turistov iz leta v leto manjša. Med tujimi turisti je največ Italijanov, Avstrijcev in Zahodnih Nemcev, slede jim turisti iz Belgije, vzhodno evropskih držav in od drugod.

vg

T Nekoč, v davnih časih, so naše prababice še same kuhale milo, perilo namaprednosti i

kale, drgnile, žulile, splahovale, kuhale in spet drgnile, splahovale, potem še belile na soncu — vse zato, da bi dobile lepo belo perilo... S časom jim je industrija prevzela kuhanje mila, večno boljša pralna sredstva so bila na razpolago gospodinjam — dokler niso pralni stroji prevzeli najbolj mučnega dela: drgnjenja, žuljenja, splahovanja in ožemanja. Seveda so morali tem spremenjenim pogojem pranja v industriji pralnih sredstev primerno izdelovati tudi nova pralna sredstva. Tako so se rodili po burnem razvoju sodobni pralni praški za strojno pranje. Toda to je bil šele del poti: nekatere vrste umazanije se niso dale odstraniti — predvsem razni organski madeži: predvsem ostanki znojenja, kave, jajc, krvi... In tu so morale perice spet seči po starih sredstvih: namakanje in drgnjenje, žuljenje z roko ali krtačo. Pri tem pa je najbolj trpela tkanina. Tako so poiskali novo pomoč: organske madeže so sklenili odstranjevati biološko, s pomočjo encimov. In tako smo dobili biološko aktivna pralna sredstva za namakanje in pranje.

Toda še vedno sta bila to dva ločena postopka: eden namakanje z biološko aktivnimi sredstvi, drugi pranje v avtomatskem pralnem stroju. Zato je bilo potrebno najti možnost, kako bi združili še ta dva postopka v pranju in našli idealno pralno sredstvo. Tako kot po vsem svetu, je tudi pri nas tovarna ZLATOROG V MARIBORU zastavila vse svoje možnosti za proučevanje takšnega idealnega pralnega sredstva. Pri tem so morali skrbno paziti, da bo novo sredstvo tudi v praksi dovolj preizkušeno, še preden pride v velikih količinah na tržišče — in tako so tekli vzporedno s poskusi in raziskavami v laboratorijih tudi praktični testi v gospodinjstvih, tako da doslej še ni bilo pri nas pralnega sredstva, ki bi ga tako obširno in temeljito pripravili, kot je novi — BIO MAT. BIO MAT S 3 PREDNOSTMI.

TRI PREDNOSTI NOVEGA IDEALNEGA PRALNEGA SREDSTVA SO V TEM, DA PERE VSE VRSTE UMAZANIJE — TISTE, KI JIH IZPIRAJO NAJBOLJŠI PRALNI PRAŠKI ZA STROJNO PRANJE, KOT TISTE, KI JIH MORAJO POMAGATI RAZKRAJATI PO BIOLOŠKI POTI ENCIMI. Istočasno dosega BIO MAT zaradi optimalnih količin dodane perborata popolno belino perila. Da bi pa varovali perilo in pralni stroj, dodajajo BIO MATU tudi mehčalec vode. In tako je prevzel novi pralni prašek vse tiste faze pranja — od namakanja, drgnjenja, beljenja itd., itd. — ki so našim prababicam grenile življenje, sodobnim gospodinjam pa omogoča ob pralnem stroju brez truda vse tisto veselje, ki ga daje lepo, negovano, bleščeče belo perilo. V. V.

Seminarja, ki ga je pripravil občinski sindikalni svet Kranj, so se v sredo na Bledu udeležili predsedniki in tajniki storitvenih dejavnosti iz kranjske občine. — Foto: F. Perdan

Človek — človeku

Jeseniškim gledališčnikom pred novo sezono

*Ljudje ta čas smo in te čudne čase zariti
kakor polži slednji zase globoko s sabo v
svoj samotni kot*

(Lojze Krakar)

Polna dvorana. Navdušeno ploskanje. Smeh. Naelektreno pričakovanje in spet sproščanje. Valovanje duha z iskrenim priznanjem grmečih rok.

Čutiš kako se podirajo jezovi v tebi. Razlivaš se iz kroga v črto, iz črte v ravnino — v neskončnost. Matematika tvoje mrtve vsakdanjosti stoji pred tabo kot iskopanina. Nič več nisi števec na istem imenovalcu. Sam si in tečeš z reko, letiš s ptico, rasteš z rožo, govoriš z gromom, šepetaš z vetrom in živiš — s človekom. Razbite so konstrukcije tvoje razuma in že je pred teboj pričakovanje, obet jutrišnjega dne, sanje in želje z razprostrtimi krili do neba.

Zastor pade. Tiho, zamišljeno razhajanje. Ne moreš verjeti. Dve uri ti je človek govoril o življenju in spet si dei njega, pripadaš mu z vsem, kar je in kar si.

Potem te sprejme ulica. Noč s hrepenenjem, žalostjo in lakoto te vabi. Toda vse, kar vidiš, je mladost: z ubitimi, pijanimi očmi, ob razbitih kozarcih in... Drugi dan bereš statistike o samomorih in se zgroziš. V kakšno jalovost se stekajo moči mladih. Zatem greš vase. Spomniš se, kako so trenutki, ko zaledeniš v sebi in te same iskrene besede prijatelja ožive kot pomlad s soncem zamrzlo reko. Takrat veš, da je tvoja resnična podoba le v sočloveku, da te drugače ni in te ne more biti. Nenadoma se zaveš, kako zvonovi, ki zvonijo mladim, zvonijo tudi tebi. Vsi smo del tega sveta. Rodimo se v njem, ne da bi nas kdo vprašal, če pristajamo nanj. Usojeno ti je biti človek. Vrednost sveta, je tvoja vrednost, zato ti je sovražen. Upiraš se mu. Vsiljuješ mu svojo podobo, a on ti jemlje ceno. Zapira ti usta, spreminja srce v kamen in podira mostove na poti, ki vodi človeka k človeku. Ampak, kje je tvoja cena, vrednost tvojega življenja, smisel tvojih dejanj? Vse si moraš najti in odmeriti sam, z odkrivanjem sebe, z nenehnim iskanjem resnice. To pa zmoremo le z vsakodnevno potrjevanjem drug drugega. Prav na to nas zvesto ali podzavestno navaja umetnost (zagotovo še najbolj gledališka umetnost).

Videti je, da je jeseniško gledališče v zadnjem času našlo jezik za vsakega človeka. Letošnji repertoar, ki bi mu lahko postavili dve skrajni meji z delima Hamlet — Vdova Rošinka, je izpolnil vsa pričakovanja. V tem je samo dokaz, kako zmotno je mišljenje, češ da je treba uprizarjati predvsem moderna, avantgardna dela. Vse preveč je med temi deli zgolj intelektualnih konstrukcij, ki so sicer realen prikaz duhovne revščine in kaosa, v katerem živi sodoben človek, manjka pa jim živega ljudskega jedra. Danes pa je dejstvo, da je os našega ljudskega življenja zlomljena. Zato padamo v abstrakcije. Vsi tisti intelektualci, ki mislijo, da nam preprosta ljudska igra ni več potrebna, se presneto motijo. Treba ji je dati samo sodobno intonacijo. Ko bo življenje spet vzpostavilo ritem in sorazmerja, bo tudi med intelektualci manj absurdnosti in nihilizma, zakaj vsa filozofija ima svoj smisel v rasti: iz zemlje proti nebu — k soncu. Jalovi so še tako žlahtni cvetovi, če odtrgani ležijo med nebom in zemljo.

Razmišljujoč o vsem tem, je treba dati vse priznanje jeseniškim gledališčnikom, ki s svojim entuziazmom opravljajo zares veliko delo. Lahko smo prepričani, da bo v bodoče gledalcev še več in z njimi igralskih talentov, ki bodo razvili vse svoje ustvarjalne sposobnosti.

Takrat bo za mnoge življenje lepše, bogatejše in morda bodo v trenutkih brezupnosti v njih zaživele besede velikega francoskega pesnika Marc Alyna: Up, to pomeni imeti v svojih žilah človečnost!

B. Gracer

Odkar je odprta Vila Bled si razstavo sodobne slovenske umetnosti in prostore vsak dan ogleda veliko domačih in tujih gostov. — Foto F. Perdan

Mednarodno pevsko tekmovanje Seghizzi v Gorici Solidna uvrstitev kranjskih in jeseniških pevk

V soboto in nedeljo je bilo v Gorici (Italija) VII. mednarodno tekmovanje pevskih zborov. Na tej tradicionalni glasbeni prireditvi sta med gorenjskimi zbori nastopila ženski pevski zbor France Prešeren iz Kranja pod vodstvom Petra Liparja in ženski zbor z Jesenic, ki ga vodi dirigent Milko Skoberne. Oba zbor sta v hudi konkurenci osvojila odlična mesta. Kranjčanke so bile druge v polifonski glasbi in tretje v narodni, Jeseničanke pa so zasedle tretje mesto v polifonski glasbi in četrto v narodni glasbi.

Organizator tega pevskega tekmovanja je pevski zbor Seghizzi iz Gorice, ki je že pred dvema letoma gostoval v Kranju. Na letošnjem tekmovanju, ki je sedmo po vrsti, so sodelovali zbori iz Verone, Pordenona, Trsta, Brna, Bolzana, Gradeža, Padove, Tržiča, Vidma, Gorice, med jugoslovanskimi pa ženska zbor z Jesenic in iz Kranja, mešani zbor iz Istre, zbor Moša Pijade iz Zagreba in ženski zbor Glasbene matice iz Ljubljane. Tekmovanja se letos ni udeležil ženski pevski zbor iz Sofije zaradi odločitve italijanskega zunanjega ministra, da mu ne da vstopnega vizuma zaradi sodelovanja Bolgarije pri napaču na Češkoslovaško.

28-članski ženski zbor France Prešeren iz Kranja je za goriško tekmovanje pripravil poleg obvezne skladbe O sacrum convivium še kompozicije Dopolnil dan je bolečino R. Simonitija, Hej, oblaki preko polja, kam? P. Liparja na besedilo Otona Župančiča, Kaj se, ti pobič? P. Kalana, Sinka bom zibala R. Smionitija in dirigentovo Dil-dil dudu. Njihov nastop v Gorici ni prvi, saj je zbor France Prešeren v moški sestavi leta 1966 osvojil drugo mesto, v ženski sestavi pa prvo. Letošnje drugo mesto v polifonski glasbi takoj za akademskim pevskim zborom iz Brna (Češkoslovaška) in tretje mesto v narodni glasbi takoj za zboroma iz Brna in

kaže, da imajo Jesenice kvaliteten ženski zbor, o katerem bomo v prihodnje prav gotovo še večkrat slišali.

»Kakšni so vaši vtisi o letošnjem goriškem tekmovanju?« smo po vrnitvi domov vprašali tov. Petra Liparja.

»Prvo, kar moram poudariti, je organizacija tekmovanja, ki je bila na najvišji ravni. Vsi zbori so bili sprejeti z največjo gostoljubnostjo. Občinstvo je z živim zanimanjem spremljalo program nastopajočih. Zaključnega koncerta so se tudi polnoštevilno udeležili predstavnik tamkajšnjih oblasti. Dalje bi želel poudariti, da so bile letos zelo velike zahteve pri ocenjevanju glede na kvaliteto izvajanih skladb in težavnostno stopnjo zapetih kompozicij. Zbor je povabljen, da prihodnje leto ponovno sodeluje na goriškem pevskem tekmovanju.«

D. Stanjko

KOMISIJA ZA RAZPIS MESTA DIREKTORJA

PODJETJA ZA
STANOVANJSKO
IN KOMUNALNO
GOSPODARSTVO
KRANJ
Cesta JLA 6/V

razpisuje delovno mesto
direktorja

Pogoji:

Splošni pogoji ter visoka strokovna izobrazba in pet let ustrezne prakse ali srednja strokovna izobrazba in deset let ustrezne prakse.

Pismene prijave sprejema razpisna komisija do vključno 15/10-1968. Prijavi je obvezno priložiti potrdila, da ne obstoje zadržki po 55. členu Temeljnega zakona o podjetjih ter dokazila o šolski oz. strokovni izobrazbi in praksi.

Jože Brilej

Ob 25-letnici kočevskega zboru

Naš vsestranski notranji razvoj, kakor tudi razvoj svetovnega položaja in še posebej najnovejši dogodki v mednarodnem socialističnem gibanju postavljajo pred našo celotno družbo, pred delavce, mladino, kmete in intelektualne delavce, pred vse delovne kolektive in družbenopolitične organizacije tako izredno velike, zahtevne in neodložljive naloge, kot makolokatero obdobje v vsem poljovnem revolucionarnem času.

Stopili smo v odločen boj za uresničitev družbene in gospodarske reforme, ki pa hkrati pomeni tudi boj za končno zmago samoupravljanja kot najsolidnejše osnove za nadaljnji razvoj demokratične, socialistične družbe. Smernice predsedstva in izvršnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije obvezujejo ne samo komuniste, temveč vse napredne družbene sile za odločno rešitev vseh tistih vprašanj in nalog, ki so sedaj najbolj pereča in najvažnejša. Izvrševanje nalog, ki jih postavljajo smernice, pa pomeni obenem tudi priprave na bližnje kongrese Zveze komunistov, na katerih naj bi se še bolj okrepila avangardna vloga Zveze komunistov, ki naj se organizira tako, da bo še bolj sposobna izpolnjevati naloge, ki se bodo postavljale jutri. Ob tem pa vse globlje politične krize, v katere padajo odnosi med državami v Evropi in na svetu, in še posebej kriza v mednarodnem socialističnem gibanju in med socialističnimi državami ter v zvezi s tem nevarnosti, ki grozijo našemu neodvisnemu socialističnemu razvoju, naši neodvisnosti in miru na svetu na svetu sploh, vse to še posebej nalaga naši družbi krepitev vseljudske obrambe, še uspešnejši in hitrejši razvoj našega samoupravnega sistema, hkrati pa še bolj intenzivno sodelovanje v mednarodnem delavskem gibanju.

Vse te naloge, ki se danes postavljajo pred narode socialistične Jugoslavije pa samicom potrjujejo, da revolucioniarni boj, ki so ga začeli jugoslovanski narodi leta 1941 še ni končan in da se v spremenjenih pogojih in spremenjenem položaju neprenehoma nadaljuje.

Cprav moramo vse svoje delo in svoje sposobnosti posvetiti izpolnjevanju teh nalog, ki se danes postavljajo pred narode socialistične Jugoslavije in tudi pred slovenski narod, in se bodo morda v še zahtevnejši obliki postavili jutri, pa je — prav zaradi kontinuiranega

revolucionarnega boja in poglobljanja izkušenj, pridobljenih v dosedanji revolucionarni praksi — potrebno imeti pred očmi ne samo revolucionarna izhodišča našega boja, temveč tudi vso pot, ki jo je prehodil slovenski narod v tej revolucionarni dobi. Ni nobenega dvoma, da prehojena pot in že priborjene zmage in pridobljene revolucionarne izkušnje pomenijo za vse nas nove navdihne za bitke, ki nas še čakajo.

3. oktobra bo slovenski narod slavil 25. obletnico ene največjih zmag, ki jo je izvojeval v zadnjih tisoč letih. Od 1. do 3. oktobra, pred 25 leti, sredi vojne, ko so fašistične armade še držale pod svojo oblastjo celo Evropo od francoske obale do predmestja Moskve in od Narvika v Norveški do Sicilije, so se sredi ogorčenih bojev, ki jih je bila z zakletim sovražnikom slovenska narodnoosvobodilna vojska, prvič v naši zgodovini zbrali svobodno izvoljeni odposlanci slovenskega ljudstva in zastopniki narodnoosvobodilnega gibanja iz vseh slovenskih dežel. Ze samo to dejstvo je dalo in daje prvemu Zboru odposlancev slovenskega naroda izreden zgodovinski pomen. Na tem zboru je sodelovalo 572 neposredno izvoljenih in 78 delegiranih odposlancev. Bil je to zbor, ki je zrasel na temeljih pristne ljudske demokracije in iz najusodnejšega boja, kar jih je kdaj bojeval naš narod. Lahko rečemo, da je v Kočevju prvič v svoji zgodovini, preko svojih demokratično izvoljenih odposlancev, spregovoril slovenski narod sam ter sam na svoji zemlji in pod zaščito svoje narodno-revolucionarne vojske odločil in odločil o svoji bodoči poti.

Zbor odposlancev slovenskega naroda na tem zasedanju ni le v celoti odobril in potrdil pravilnost dotedanje poti Osvobodilne fronte, čeprav je ta pot terjala ogromne žrtve, temveč je pred vsem svetom potrdil, da je samo neizprosno, oborožen boj rešil slovenski narod pred uničenjem. Na zasedanju je bila prav tako poudarjena odločna pripravljenost slovenskega ljudstva, da se pod političnim vodstvom Osvobodilne fronte in njenega revolucionarnega jedra Komunistične partije Slovenije bori ne le za svojo nacionalno, temveč tudi za svojo socialno osvoboditev, za demokratično ljudsko oblast. Zbor se je brez vsakega omahovanja izjavil za novo, demokratično

in na narodni enakopravnosti temelječo državno skupnost narodov Jugoslavije ter izvolil 42-člansko organizacijo, ki naj bi predstavljala celotni slovenski narod na II. zasedanju Protifašistične sveta narodne osvoboditve Jugoslavije (AVNOJ). Poleg tega, da je Zbor odposlancev razpravljajal o neposrednih vojaških, političnih in gospodarskih nalogah, ki jih je pred slovenski narod postavil oborožen boj, o organizirani obrambi osvobojenega ozemlja, o potrebi razširitve vojaških operacij na vso Slovenijo, o mobilizaciji v narodnoosvobodilno vojsko vseh za orožje sposobnih in o potrebi krepitev v boju porajene ljudske oblasti, pa je na koncu svojega zasedanja sprejel proglaš, v katerem je bilo med drugim zapisano:

»Kot prvi svobodno izvoljeni poslanci, zbrani sredi najhujših bojev za narodni obstanek, izpovedujemo v imenu vsega borečega se ljudstva, da je slovenski narod danes končno veljavno stopil v krog suverenih narodov.«

V skladu s tem je Zbor izvolil plenum Osvobodilne fronte slovenskega naroda (Slovenski narodno osvobodilni odbor) kot najvišji organ oblasti slovenskega naroda. Ta plenum — prvi slovenski parlament — se je na svojem prvem zasedanju v Crnomlju februarja 1944 preimenoval v Slovenski narodnoosvobodilni svet (SNOS).

Tako se je sredi najhujšega, oboroženega boja slovenskega naroda široko demokratično izvoljeno telo konstruiralo kot najvišja slovenska narodna oblast in kot najvišji oblikovalec in ustvarjalec vsenarnodnega političnega gibanja, ki se bori za osvoboditev slovenskega naroda in za demokratične pravice slovenskega ljudstva. Hkrati pa je Zbor izvolil delegate kot predstavnike te suverene slovenske narodne oblasti v takrat najvišje predstavniško telo vseh narodov Jugoslavije, v AVNOJ.

Z demokratično izvolitvijo odposlancev slovenskega naroda in s sklepi, ki jih je Zbor odposlancev sprejel na kočevskem zasedanju, smo Slovenci po tisoč letih položili temelje svoje državnosti, ustvarili smo svojo državno skupnost in »končno veljavno stopili v krog suverenih narodov«, ki sami odločajo o svojem notranjem razvoju in tudi o svojih odnosih z drugimi narodi sveta. Zato so se slovenski narod pred 25 leti na Kočevskem zboru in vsi jugoslovanski narodi na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu odločili, da bodo enotno in brez kompromisov branili svojo svobodo in svojo suverenost, svojo pravico, da sami izbirajo pot v notranjem socialističnem razvoju ter svoje akcije v mednarodnih odnosih.

Zato ni nič čudnega, da se slovenski narod v sedanjih dramatičnih dneh in tednih enodušno pridružil odločne-

mu protestu vseh jugoslovanskih narodov proti politiki sile v mednarodnih odnosih, pa naj jo skuša uveljavljati kdorkoli in kadarkoli, naj bo to v Vietnamu, na Bližnjem vzhodu ali v Češkoslovaški. Odločno zavrača varuštvo in vsakršno hegemonijo, pa naj bo idejna, politična ali pa ekonomska. Jasno se namreč zavedamo, da so resno ogrožene življenske vrednote, suverenost, svoboda, demokracija in enakopravnost socialističnega razvoja ne samo češkega in slovaškega naroda, temveč tudi vseh drugih narodov, ki so stopili na pot neodvisnosti in napredka.

Kot nekoč v Kočevju in dva meseca kasneje v Jajcu, morajo biti naša volja, naši naporji in naše akcije osredotočene na krepitev naše sposobnosti za vseljudsko obrambo proti vsakemu nasilju nad našimi narodi in našo neodvisnostjo. To pa v naših, v 25-letnem razvoju spremenjenih razmerah pomeni: utrjevati in še naprej razvijati uveljavljanje tistih osnovnih načel in uresničevanja tistih ciljev, ki so tako jasno prišli do izraza na Kočevskem zboru in na II. zasedanju AVNOJ.

V našem revolucionarnem boju za slovenski narod z ustanovitvijo Osvobodilne fronte, z njenim jasnim programom, z oboroženo vstajo proti okupatorju, ter z zgodovinskimi sklepi na Kočevskem zboru je za ceno ogromnih človeških in materialnih žrtev postavil čvrste temelje svojemu neodvisnemu, demokratičnemu, socialističnemu razvoju. Z ugotovitvijo neodvisnosti naše državne skupnosti so bili ustvarjeni pogoji za lasten, svoboden socialističen razvoj, v katerem postaja človek gospodar svojega dela in svoje usode. Ustvarjena je bila čvrsta osnova za neoviran materialni in kulturni razvoj slehernega izmed jugoslovanskih narodov na podlagi enakopravnosti in vzajemne solidarnosti in enotnosti. Razvoj mednarodnega položaja in še posebej globoka kriza, ki je zajela mednarodno socialistično gibanje in odnose med socialističnimi državami, nam narekujejo odločno pripravljenost, da z vsemi silami branimo naše največje pridobitve, katerih temelji so bili postavljani pred 25 leti na Kočevskem zboru in na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu.

VELIKAN MED DETERGENTI NAGRAJUJE

ZA SNEŽNO
BELO ROČNO PRANJE

IGOR GUZELJ:
SAMO SOFERJA STA
VEDELA,
KAM GREMO

Sobota zjutraj je. Kranj se prebuja iz sna. Ceste še niso oživele, le tu in tam kak osamljen avtomobil gloda gladki asfalt. Toda na ploščadi pred stavbo občinske skupščine je kljub zgodnji uri že vse živo. Množica ljudi postopa tamo krog, nekateri se pomenkujejo, nekateri mencajo, hoteč odgnati mraz, ki silji v kosti, še vse mehke od spanca. Izžrebanci Glasa so to, možje in žene od vsepovsod, ki čakajo, da jih dva razkošna mercedesa kranjskega podjetja Creina odpeljeta v neznano. Pomošal sem se mednje, prisluškujoč razgovorom.

Po dvorišču vinske kleti v Ptujju so odmevale gorenjske narodne pesmi. Dobra kapljica je pripomogla k večji ubranosti glasov.

nageljne in če ne bi bilo fotoreporterja Francija, ki je »sitnaril« okrog nestrpnih gručic, jih zganjal skupaj, potem pa vneto pritiskal na sprožilec, bi se lahko odpeljali. A tudi to ni trajalo predolgo. Ob sedmih smo končno le posedli v mercedese in krenili na pot v neznano.

Do prve postaje ni bilo posebno daleč — letališče na Brniku leži komaj dobre četrtr ure vožnje iz Kranja. Večina se nas je zateklo k točilni mizi. Na litre črne kave je zdrčalo po grlu, med belimi skodelicami pa sem zapazil tudi nekaj rumeno iskrecih se kozarcev s konjakom. No ja, saj gremo »na lepše« in kaj močnega v želodcih, čeprav navsezgodaj, utegne samo dvigniti razpoloženje.

Razpoloženje je res zraslo. Medtem ko so kolesa elegantnih mercedesov zobala kilometer za kilometrom, je v notranjosti obeh vozil odmeval prešeren smeh. Med potnike sva z Ivico, vodičem v našem avtobusu, razdelila listke, na katerih je vsakdo zapisal, kam misli, da gremo. Če bi hoteli obiskati vse kraje, omenjene na lističih, bi se še danes klatili naokrog. Ta čas pa sta avtomobila hitela dalje, skozi Mengeš, Jarše, Domžale, Ožbolt in običala šele v Trojanah. Kot trop lačnih volkov smo navalili v lokal. Krofi so nam dišali, kajpak. Ne vem točno, koliko sem jih pospravil. Trojanska specialiteta ne slovi zaman daleč naokrog po svoji kvaliteti. Okrogli, rumenkasto rjavi kolači z belim robom na obodu so bili rahli kot peresce in sila slastni.

Toda že hitimo dalje. Tretnja postaja našega potovanja v neznano je bil Sempeter pri Celju. Tamkaj smo si ogledali rimske spomenike, stare približno 1800 let. Kopicco čudovitih kipov, stebrov in drugih kamnitih predmetov je pred davnimi časi zatrpal pesek, nanesen ob poplavih Savinje. Precej časa je minilo, preden so jih arheologi ponovno spravili na plano.

Naslednjo uro sta se mercedesa pod spretnimi rokami Francija in Mira, naših sofer-

jev, varno primotovila skozi Celje, Slovenske Konjice in Slovensko Bistrico ter na Pragerskem zavila proti Ptujju. Staro mesto ob Dravi slovi po marsičem, še najbolj pa po znamenitem gradu. Zavili smo torej tja gor. Ogled muzeja in starin v njem nam je vzel precej časa, a niko-

mur ni bilo žal tiste ure. Bogatejši za kopico vtisov, smo sedli k kosilu. Rekel sem si, da ta dogodek verjetno pomeni višek »odprave« v neznano. Toda čakalo nas je še mnogo drugega. Kam smo jo ubrali popoldne pa vam bosta opisala kolega Lea in Andrej.

LEA MENCINGER:
V PTUJSKI VINSKI
KLETI SMO POKUŠALI
VINA

Pravzaprav sem svojima kolegoma hvaležna, da sta mi pustila zadnji del naše poti. Takoj po kosilu na ptujskem gradu je bil namreč na sporedu ogled ptujске vinske kleti. Kolikor že prej ni Murkina popotnica z muškatinim silvancem poskrbela za dobro voljo, je ta priklopela do

vrha na dvorišču vinske kleti. Na srečo je bilo kosilo obilno, pred pokušnjo pristnih štajerskih vin pa je vsak pojedel še pikanten sendvič, da vina ne bi prehitro zlezla v glavo. Vsak je dobil v roke samo droben kozarček, kar je bilo v primerjavi z ogromnimi tisočlitrskimi hrastovimi sodi v kleti prav nič čevo. Ko smo hodili mimo triindvajset tisočlitrskega sode, je nekdo pripomnil, kako sladko bi bilo utoniti v taki količini pristne kapljice. No, nekateri — posebno dekleta — so komaj zmogle pokušnjo petih sort belih štajerskih vin. Pokušali smo šipona, laški rizling, traminec, muškatin silvanec in muškatin otonec. Na vina se ne spoznam posebno, vendar mi je bil najbolj všeč šipon, menda je bolj za ženski okus. Nekako pri tretji sorti so najbolj razgreti stopili skupaj in lepo po stari slovenski navadi, da

UPRAVA ZAVAROVALNICE SAVA
POSLOVNA ENOTA KRANJ

OBVESČA SVOJE ZAVAROVAN-
CE, DA SO BILE IZPLAČANE
NASLEDNJE POZARNE SKODE:

dne 26. 7. 1968

JACODIC Franc, Lenart na Re-
bri 2 — 2,530.170 S din za požar

dne 20. 8. 1968

BLAŽ Franc, Zg. Brnik 80 —
1,612.880 S din za požar

dne 25. 9. 1968

JANŠA Andrej, Koritno 22
3,454.610 S din za požar

Uprava Zavarovalnice
»SAVA«, PE Kranj

BRIVSKO FRIZERSKI SALON KRANJ

Kadrovska komisija
razpisuje delovna

mesta poslovođij

za poslovalnice Kranj, Zlato polje in Vajt
Kandidati morajo izpolnjevati naslednje
pogoje:

- VK delavce brivske ali frizerske stroke ter 5 let prakse na tem delovnem mestu,
- KV delavce brivske ali frizerske stroke ter 10 let prakse na tem delovnem mestu.

Kandidati naj dostavijo svoje
vloge skupno z dokazili o izo-
brazbi in opravljeni praksi na
gornji naslov do 15. 10. 1968.

je treba pri pitju tudi peti, zapeli nekaj narodnih. Tudi Matevž s Kokrice, ki mu gorenjski pušeljca za klobukom nikakor ni hotel uveneti, je pel zraven. »Se nikoli mi ni bilo tako lepo za moj god,« je večkrat povedal. Res je bila Matevževa nedelja.

Nas pa je čakala še trgatega na Borlu. Bilo pa je že pozno popoldne, ko smo vozili skozi Stronjce, tipično obcestno vas, kjer se med slamo kritih hiš mešajo modernejša, nekmečke, nepanonske. Trgatega smo pravzaprav zamudili, pa tega menda ni bilo nikomur posebno žal. Zunaj pred gradom so postavljali mlaj za praznik jeseni in trgatve. Med dviganjem se je v horuk štirinajstih mož od časa

do časa mešalo tudi udarjanje klopoteca visoko na gradu, vendar škorcev, ki naj bi jih podil, tu ni bilo. Na obeljeno smreko je nato kot mačka spretno splezal mlad fant in si tako prislužil nagrado.

Nekako ob šestih zvečer sta nas šoferja Franci in Miro odpeljala nazaj proti domu. Nekateri so malo omagali v udobnih avtobusih, drugi so bili neugnani prav do Kranja. Da ni bilo prijetno? Kaj pa še! Se dež se je prihranil prav za večer, za konec izleta.

FRANC PERDAN: Lep izlet je bil, zlasti pa mi je ugajala ptujška vinska klet. Moj prispevek pa so fotografije.

Kdor ni dobil vabljlivega cekarja, mu je ljubko dekle, uslužbenka trgovskega podjetja Živila iz Kranja, stisnilo v roke ličen omot z bogato vsebino. Popotnica je bila zares obilna.

ANDREJ ŽALAR:
BIL JE KONEC
KOT SE ZA TAK IZLET
TUDI SPODOBI

Zadnji megleni sončni žarki so zahajali za štajerskimi goricami, poraslimi z vinsko trto, ki je ta dan slavila vinjski praznik. Klopotec, ki so ga nekateri naši izletniki tokrat prvič videli, je vneto pel o vinski trgatvi, ki je počasi zamirala v vinogradih in se šele prav razvnela na gradu Borlu.

Ni bilo več časa, da bi prisluhnil razgreti in veseli pesmi domačinov in izletnikov. Je že tako. Vsake reči je enkrat konec in tudi mi smo počasi odtavali proti avtobusoma.

Ivanka s Primskovega je rekla sosedi: »Ali ni škoda, da že grčemo? Saj se je šele prav začelo.«

Škoda. Toda saj še ni bilo vsega konec. To je bil šele začetek konca. Za slovo od Borla so se gorenjski vriski še enkrat pomešali s štajersko pesmijo in že so kolesa avtobusov hitela proti domu.

Potem pa se je začelo. Naš vodič Milan, ki je tja grede vneto razlagal zanimivosti »mimoidočih« krajev, se je šele sedaj prav razživel. Pod vodstvom našega fotoreporterja Francija smo prepevali, da je bilo res kaj slišati. In še tisti, ki so bili od ogleda vinske kleti in poskušnje vin »utrujeni«, so se nazadnje prebudili.

Mikrofon, ki je prej lepo pomagal vodiču, je sedaj postal priložnost, da smo slišali bolj ali manj smešne in bolj ali manj stare »viže« iz življenja naših izletnikov. Matevž iz Dupelj, ki je ta

dan ravno praznoval, se je zopet spomnil na steklenico šipona, ki ga mu je dala Murka Lesce. Šofer Miro Kanalec pa je med potjo še nekajkrat ugotovil, da tako prijetne družčine že dolgo ni vozil, pa čeprav vozi avtobus že od 1953. leta.

Le kdo bi si mislil, da ljudje v enem dnevu lahko postanejo takšni prijatelji. »Pa naj še kdo reče, da Glas ni »fejst« časopis,« je nekdo zaklical. Kjer je veselo, tam ni prostora za prepir; in vsi so mu pritrjevali.

Sale in pesem, prijateljski pogovori, klepet-vsevprek. Pozabljene steklenice so romale od ust do ust. Razpoloženje je naraščalo.

Ni bilo časa za postanke, vendar Trojan nismo hoteli izpustiti. Dež, ki nas je tod sprejel, nas ni mogel ohladiti. Založili smo se le z bobi in že smo hiteli naprej.

Nazadnje smo izvedeli še srečnega izžrebanca, ki je najbolj točno uganil, kje je bil cilj našega izleta. Podražil sem veselega Franceta iz zgornjega konca Gorenjske, ki je napisal da bomo odšli v Novo Gorico, zakaj ni bil on izžreban?

»Najbrž niso prav žreball. Vendar pa tega izleta v Novo Gorico še dolgo ne bom pozabil,« mi je vneto odgovoril.

In že smo bili v Kranju. Čeprav je bilo kot iz škafa, se razgreti in polni novih vtisov kar nismo mogli posloviti. Najbolj vneti so izpraznili še zadnje, kar je ostalo od Murkinih in Živilnih daril. Potem pa vriski, smeh, stiski rok, klici na svidenje...

Izlet v neznanu je bil tako znan in končan. Neznani naročniki so se spoznali.

Dolžan sem izpolniti le še obljubo in se v imenu vseh, ki so mi ob slovesu naročili, zahvaliti podjetju Creina in obema šoferjema ter vodičema, podjetju Murka Lesce in Živila Kranj za pripravljeni izlet.

V imenu vseh in v našem imenu: hvala. In na svidenje. Morda na izletu ali pa takrat, ko vas bomo obiskali in se pogovorili o življenju v vaših krajih.

Udobna in hitra avtobusa kranjskega podjetja Creina sta šoferja Franci in Miro krmarila po Štajerskem

Predstavniki trgovskega podjetja Murka iz Lesc so med izletnike razdelili kopico pletenih cekarjev, polnih dobrot.

Ob dvojni smrtni nesreči na Primskovem

Babica in vnuček umrli v prometni nesreči. Tako smo prebrali v časopisju. Komisijska bo ugotovila, da je šofer vozil prehitro, stara žena in njen triletni vnuček pa da sta neprevidno prečkala cesto. In da je bil že mrak, cesta pa na onem mestu ozka in nepregledna. To bo vse. Sledil bo molk. In spet se bo ves podobni postopek

razvil ob poslednji nesreči na tej cesti. Ali ne bi bilo boljše kaj ukreniti in s tem preprečiti prihodnje tragedije?

Jezerska cesta, ki pelje skozi Primskovo, je bila nekoč navadna vaška pot, namenjena pešcem in konjski vpregi. Ozka, vijugava, s hišami do roba ceste, s številnimi stezami, ki se stekajo vanjo —

je danes močno frekventirana vpadnica v mesto. Saj gre po njej ne le lokalni, pač pa tudi ves mednarodni promet do meje na Jezerskem. Primskovljani pa hočeš nočeš morajo uporabljati to cesto, če hočejo kam priti. In tudi otroci hodijo po njej v šolo in matere z vozički prav tako.

Objestnost šoferske jare gospode pa je brez meja in zavor. Po tej cesti skozi Primskovo bi morali avtomobilisti voziti le malo hitreje kot korakoma. — Če je prometna milica ukrotila divjaške šoferje skozi Sentvid pri Ljubljani, zakaj jih ne bi mogla tudi na Primskovem? Vidni prometni znaki o omejitvi hitrosti pa najstrožje kazni — in že bo manj nesreč. Pa seveda stalna ali vsaj občasna kontrola. (Bil sem nedavno pričla, kako strogo ukrepa milica v Sežani, če kdo prehitro vozi skozi naselje — toda tam so dosti širše ceste kot je Jezerska na Primskovem!)

Sploh menim, da bi spadal k šoferskim izpitom tudi pogovor o dostojnem vedenju na cestah. Predvsem: nikomur se na cesti ne mudi, izjemi sta le dve: gasilci in prva pomoč. Pred leti sem doživel v Torinu prav impresiven prizor. Zasišale so se zavijajoče sirene in v hipu, kot na nevidno povelje, so se vsa vozila umaknila na skrajno svojo desno ob rob ulice in ustavila. V tem je po izpraznjeni cesti lahko zares hitel ambulantni voz z ekipo za prvo pomoč. Kako pa je pri nas? Nesramneži, ne le da se ne unaknejo s sredine ceste, celo prehitovati si dovolijo take vozove, ki hite na pomoč ljudem. Zanimivo bi bilo izvesti tako vajo pa takoj ostro ukrepati proti grobijanom na cesti. Stroge kazni in odvzem vozniške izkaznice za daljše obdobje — pa bo takoj večji red na cestah.

In končno: zadnje nesreče na Primskovem ni povzročil tujec, ki ceste ne more poznati dovolj dobro, pač pa mlad fant z bližnje Bele. Le kam se mu je tako mudilo? V temi, skozi vas, po tako obljudeni cesti.

Zahteva Primskovljanov je jasna: cesto razširiti (pa četudi na račun nekaterih starih poslopij), urediti hodnike za pešce, določiti prehode, cesto dobro osvetliti in jo opremiti z ustreznimi prometnimi znaki. — Ali pa cesto skozi tako gostooobljudeno naselje zapreti za vsa motorna vozila. Avtomobilsko vpadnico v mesto pa prestaviti kam drugam, izven Primskovega. Od današnjega avtomobilskega prometa skozi naselje, nimamo drugega kot z blatom obrizgane stene hiš in okna, odbite vogale poslopij in robove streh ter stalno smrtno nevarnost, kadar moramo kot pešci na to cesto.

Č. Z. Primskovo

Pečenik

Na Okroglem je lepo

Čez poletje se je veliko pisalo o naših obmorskih in drugih letoviščih, pozabljam pa na druge manjše kot je na primer dom oddiha zveze slepih na Okroglem pri Kranju. Sicer se ne razlikuje mnogo od drugih tovrstnih domov, vendar je posebne pozornosti vreden prav zaradi tega, ker tukaj preživljajo prijetne dneve počitka in rekreacije najtežji invalidi — člani zveze slepih Jugoslavije. Dom oddiha zveze slepih na Okroglem (414 m nadmorske višine) je zvezna ustanova zveze slepih, toda ima svoje samoupravne organe, ki jo sestavljajo zastopnik zveze oziroma republiške zveze slepih, upravnik doma in drugi člani delovnega kolektiva. Podobni domovi oddiha in rekreacije slepih v Sloveniji so še v Piranu in Izoli.

Sezona na Okroglem se začne 22. maja in konča 23. septembra. Letos se je letovanja na Okroglem udeležilo 400 članov zveze slepih iz vseh naših republik. Slepi letujejo na Okroglem v bivšem dvorcu pok. msgr. Toma Zupana, znanega prešernoslovca in prijatelja slepe mladine; le tej je dvorec in ostalo zemljišče tudi zapustil. Danes se nasproti dvorca bohoti tudi lepa depandansa, tako da je že dosežena lepa skupna zmogljivost 75 postelj. Uprava pa ima še druge lepe bodoče načrte za dobro počutje svojih gostov. Število gostov nikoli ne upada, nasprotno, razveseljuje je dejstvo, da se je letošnjega letovanja na Okroglem udeležilo — prvič po vojni — tudi 16 slepih gostov iz Italije, in sicer iz Trsta in Vidma. Gosti so bili z vsem nadvse zadovoljni. Ze letos bi jih moralo priti nad 40, žal so prišle prijave prepozno. Zato lahko pričakujemo, da bo drugo leto priliv — razen iz naših republik tudi iz sosednih držav — večji, saj so se tamkajšnje organizacije zelo zanimale za letovanje njihovih članov pri nas.

Treba je povedati, da gosti in njihovi spremljevalci v

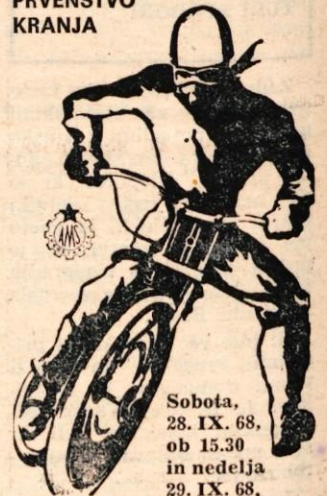
tem domu počitka ničesar ali skoraj nič ne pogrešajo; odlična hrana, čudovite sprehalne poti, občasni kulturno-zabavni programi, radio-televizijski prenosi itd. itd., tovarništvo. Vse to ustvarja izjemno prisrčnost in sproščenost, tako za tistega, ki tukaj išče mir, kot za onega, ki si želi zabave. In obema je mogoče zadostiti. Za to z vsem srcem skrbi dobri upravnik tov. Jože FURLAN, ki že peto leto upravlja s tem domom zveze slepih. Prav nič manj ni vredno pohvale drugo osebe doma, ki se trudi, da bi bili varovanci čimbolj zadovoljni.

In da so res zadovoljni, naj pove prič. Joča Kitica v knjigi vtisov doma in ki jo je v spomin na prelepe dni sestavil dr. Ciril Brajša iz Zagreba:

»Odmor je tukaj za vse prav leg
Če vidiš dobro, al' si slep.
Jedilo je dobro, predrago ni,
Veseli in srečni zato smo mi!«
S. Venko
Idrija, Rožna 1

TEKMOVANJE Z MOPEDI

za odprto
PRVENSTVO
KRANJA

Sobota,
28. IX. 68,
ob 15.30
in nedelja
29. IX. 68,
ob 15.30
FINALE

Nedeljski mladinski plesi

v delavskem domu v Kranju se začnejo v nedeljo, 29. 9. 1968, ob 16. uri. Igra odlični orkester iz Ljubljane s pevko Andrejo Zupančičevo.

NADOMESTNI DELI

za kolesa, mopede, motorna kolesa in avtomobile
FIAT — TOMOS — BMW — KTM — VESPA

FAHRZEUGHAUS - P. KROPFITSCH

Klagenfurt, Hlg. Gastaplatz

SERVISNE DELAVNICE

— popusti v delavnicah za vsa motorna vozila —

Te dni po svetu

MEXICO, 24. septembra — Val študentskih nemirov v Mehiki, v katerih zahtevajo študenti univerzitetno reformo, se nadaljuje. V spopadih med študenti, policijo in vojsko so bile ubite tri osebe, veliko pa je tudi ranjenih. Po teh neredih je okoli 10 tisoč vojakov zasedlo vse fakultete mehiške univerze, medtem ko 85.000 mehiških študentov stavka že dva meseca. Takšne ukrepe vojske povezujejo s sklepom mehiške vlade, da ne bo dovolila med olimpijskimi igrami nikakršnih spopadov.

HONGKONG, 24. septembra — Po vesteh britanske poročevalne agencije Reuter so se nekje v Južnem Vietnamu sestali voditelji osvobodilne fronte in proslavili 23-letnico začetka bojev v Vietnamu. Na slovesnosti je vodja FNO Nguyen Huu Tho razložil cilje osvobodilne fronte — končati ameriško vojno nasilje, čisti ameriško administracijo v Saigonu, vzpostaviti široko nacionalno demokratično administracijo in zgraditi neodvisen, demokratičen, miroljuben in nevtralen Južni Vietnam.

BEOGRAD, 25. septembra — Garderoba na beograjski železniški postaji je spet doživela teroristični napad, ko je eksplodiralo razstrelivo v enem izmed kovčkov. To je že tretja eksplozija na beograjski železniški postaji, ki je zahtevala 13 ranjenih, med njimi sta bili dve osebi hudo ranjeni.

MOSKVA, 25. septembra — Sovjetska vlada je odločno opozorila Izrael, da bo sam kriv za vse, kar bi se lahko zgodilo kot posledica izzivalne akcije te države zoper ZAR, Jordanijo in Sirijo.

NEW YORK, 25. septembra — Z izvolitvijo novega predsednika generalne skupščine se je začelo 23. zasedanje OZN. Dosedanji predsednik generalne skupščine romunski zunanji minister Manescu je v svojem govoru pozval vse države, naj spoštujejo načela ustanovne listine Združenih narodov.

WASHINGTON, 26. septembra — SZ je predlagala ZDA nov načrt za rešitev bližnjevzhodne krize. Štiri točke tega sovjetskega načrta predvidevajo umik Izraela na položaje pred junijsko vojno 1967, navzočnost predstavnikov OZN vzdolž meje, izjavo velikih sil, da ne bodo trpele novih sovražnosti med Izraelom in ZAR ter izjavo arabskih dežel o prenehanju vojnega stanja z Izraelom.

Ljudje

V naši državi se je pred nedavnim mudil stari znanec in prijatelj — etiopski suveren cesar Haile Selasie. Srečanje med Titom in Selasijem je prišlo v času, ko se svet srečuje z vojno v Vietnamu, ki že več kot desetletje predstavlja stalno grožnjo miru, v času, ko se srečujemo s kronično krizo na Bližnjem vzhodu in končno, do tega srečanja je prišlo v dneh, ko so najnovejši dogodki v vzhodni Evropi prinesli nemir.

Politika sile je prišla od tam, od koder smo jo najmanj pričakovali. Z drugimi besedami — svet se je spet

znašel v obdobju vznemirljive mednarodne napetosti. O vseh teh aktualnih vprašanjih današnjega sveta sta državnik prijateljskih dežel Etiopije in Jugoslavije izmenjala mišljenja.

Sestanek na Brionih je eden izmed številnih srečanj državnikov neangažiranega sveta. Etiopski suveren je velik pobornik politike neuvrščanja — Adis Abeba pa ni aktivna samo glede uresničitve politike vseafriške enotnosti, temveč tudi takrat, kadar gre za neangažiranost v širšem smislu besede.

Ravno te dni je generalni sekretar OZN U Tant poudaril pomen politike neuvrščanja in rekel: »Svet se spet

Zavest človeštva

vrača v hladno vojno in zato je potrebno, da vse neuvrščene dežele dvignejo svoj glas kot zavest človeštva! U Tantovo opozorilo potrjuje odgovornost celotnega neuvrščenega sveta za nadaljnjo aktivnost v mednarodnem življenju.

In povsem razumljivo je, da sta predsednik Tito in cesar Haile Selasie posvetila veliko pozornost aktivnosti neuvrščenih držav, zlasti še zaradi bodoče konference na vrhu.

Brionski razgovori med državnikoma niso prinesli pomembnih rezultatov samo za stike med državama, temveč za vse naše skupne prijatelje v svetu. Pred zadnjim srečanjem s predsednikom Titom je etiopski suveren de-

jal: »Naši dve deželi in njuna predsednika povezuje globoko prijateljstvo.« Takšne iskrene besede je potrdil tudi predsednik Tito: »Med Etiopijo in Jugoslavijo obstoje tesni stiki, vendar ne samo med voditelji, temveč tudi med samim ljudstvom.«

Zato je bilo srečanje dveh prijateljev še ena manifestacija tradicionalno dobrih odnosov Jugoslavije in Etiopije, obenem pa brionski sestanek pomeni veliko podporo politiki, ki teži za popolno konsolidacijo neuvrščenega sveta v teh težkih trenutkih.

Tanjug — vg

in dogodki

Pri rejnici Mariji Kodrič v Mošah

»To je moja mami«

Pol lesena hiša v Mošah je tako nizka, da sem celo s svojimi stoddvajsetdesetimi centimetri odnesla buško. No, otroci, ki so v večini pri tej hiši, z nizkimi podboji še nimajo težav. Pet »ptičkov brez gnezda« leta čez prag in nazaj ne da bi se spotaknilo. Z velikimi otroškimi očmi opazujejo obiskovalce in dveletna Jana s svetlimi svedrastimi lasmi brez pomišljanja in vabljenja zleze v naročje in se otroško zaupljivo nasloni na ramo.

Celih deset let se Marija Kodrič iz Moš pri Smledniku ukvarja z otroki, pa ne svojimi, ti so že odrasli, ampak sprejema majhne otroke v rejo. »Se v plenica jih pripeljejo k meni, kake dva meseca stare. Nato pa ostanejo pri meni tri, štiri leta. Nato pa jih vzamejo starši spet k sebi. Če imajo sploh starše, seveda.«

»No, tale bo najbrž kar ostala pri hiši, pravi in po boža Heleno po svetlih lasih. Dokler bo hotela in dokler ne bo toliko zrasla, da bo lahko sama zase zaslužila.«

Devet let že stanujejo v tej hiši, ki ima samo tri prostore, če ne štejemo veže

zraven. V dveh sobah spi pet otrok in trije odrasli. Včasih nanese tako, da je pri hiši tudi po osem otrok. »Veste,« pravi Marija Kodričeva, »mene prav nič ne vprašajo, če bom vzela otroka v rejo. Kadar se ustavi avto pred hišo, že vem, da so mi spet kakšnega pripeljali.«

Center za socialno delo v Kranju dobro ve, da se na Marijo Kodričevo lahko zanesse. Ni še rekla, da ne more vzeti otroka. Vzame ga, četudi se je treba še malo stisniti v že tako majhnih sobicah polnih otroških posteljic in koškov.

»Verjemite mi,« pravi, »da nobenega otroka ne vzamem zaradi denarja. Pred dvema letoma je neki novinar, ki je bil tu, izračunal, da mi od rejnine za vsakega otroka ostane ravno 900 din. Dela pa je veliko. Vsak dan peremo.« Pokazala je na plenicke, ki so visele okoli hiše, iz sobe pa je prinesla kup otroških predpasnikov in bluzic.

Zdaj je veliko bolje, ko perejo v pralnem stroju. »Sama ga ne bi mogla kupiti, na občini so ga.«

Za tolikšno družino majhnih otrok je prav gotovo treba imeti veliko veselja in ljubezni. »Si kaj moja?« pravi Kodričeva mali Heleni. Otrok prikima in da poljubček mami. Kako neki bi ji tudi drugače rekli, ko pa jim nudi poleg hrane in postelje tudi materinsko ljubezen. Ves dan je posvečen samo njim, za kaj drugega tudi ni časa. Morda kakšna knjiga zvečer, saj rada bere. Ampak šele potem, ko otroci pospe.

»Veste, tako so navajeni,« pravi, »vsako jutro in vsak večer jim moram skuhati še mlečni zdrob, ki ga potem po steklenički popijejo. Če ni tega, ne zaspijo. Toliko

časa godejo v posteljicah, da ga dobijo, pa čeprav po vsej večerji.« Druge razvade, kot je zdrob po steklenički, ne poznajo, saj za to niti ni časa. Pri delu pomaga tudi osemnajstletna najničina hči, ki zraven tega hodi na delo v Tiskanino.

Velika družina so vsi skupaj. Malo tesno jim je samo v dveh sobah. Zdaj so jim menda na občini obljubili večje stanovanje v Kranju. »Mislim, da bo, sicer pa sem vsega navajena.«

Letos je zveza prijateljev mladine podelila Mariji Kodričevi za njeno dolgoletno delo z otroki zlato diplomu. Marija mora imeti veliko srce, če ga hoče razdajati Heleni, Suzani, Jani, Milici in Renatu. Nadomestovati jim mora mater in očeta. Nuditi vse, kar zahteva otroško srce: toplino, razumevanje za male otroške težave in podobno. Vse to Marija Kodričeva zmore.

L. Mencinger

Trije rejenčki so se stisnili k svoji drugi mami. Heleno pa ima Marija Kodričeva v naročju. Malo resno so se zagledali v fotoaparata, Suzana na desni je potočila celo nekaj solzic. — Foto: F. Perdan

V zaposlitev sprejmemo AGILNEGA ULICNEGA prodajalca časopisov

Nastop možen takoj
ZASLUŽEK DOBER

S stanovanjem ne razpolagamo. Ponudbe sprejema ČP »Delo« — podružnica Kranj

(Nadaljevanje iz sobotne številke)

V Lienzu sem se izdal za Korošca in dobil na vojaški komandi vozovnico. Odpeljal sem se in izstopil na neki postaji na avstrijski strani reke Krke, ki je tam razmejevala cono A in B. Avstrijski stražnik me ni hotel pustiti čez most v cono A. Ko sem pa zavpil, da sem Slovenec, me je na klic našega stražarja na nasprotni strani volkswehrovec moral pustiti dalje. Sel sem na vojaško poveljstvo in tam zaradi izčrpanosti nekaj dni počival. Nato sem šel v Borovlje. Pri jugoslovanskem vojaškem poveljstvu sem dobil objavo in vozovnico za vožnjo po železnici prek Jesenic do Trziča. Tako sem po 18-dnevem begu prišel domov ravno na božični večer 1919. Drugi vojni ujetniki so se iz Italije vrnili šele čez eno leto.

Da bomo dogodke, ki so se odigrali v Trziču v prevratnem letu 1918, bolje razumeli, moram s svojim opisom poseči nekoliko nazaj in podati kratko sliko razmer v Trziču med prvo svetovno vojno.

»Iz tega ne bo nič prida,« je šlo od ust do ust med trziškimi prebivalstvom na dan sarajevskega atentata na avstroogrškega prestolonaslednika Ferdinanda in njegovo ženo kneginjo Zofijo 28. junija 1914. Vse je z napetostjo pričakovalo, kaj bo. V zgodnjih jutranjih urah v nedeljo, 26. julija 1914, so nalepili na vseh vidnih mestih lepake z nemškimi in slovenskim besedilom. »Razglas o mobilizaciji,« s katerim je stari cesar Franc Jožef I. pozval vse rezerviste do 42. leta starosti pod orožje. Naslednji dan je bilo na kolodvoru žalostno slovo, jok žena in otrok, katere so odhajajoči možje sicer tolažili, da ne bo trajalo dolgo, da bodo jeseni že doma itd. — Toda upanje je bilo kratko. Ze v začetku avgusta smo čuli o vojni napovedi Rusije, Anglije in Francije Nemčiji in Avstriji.

25. maja 1915 je napovedala vojno Avstrija in Nemčiji tudi dotedanja zaveznica Italija. Nastala je poleg srbske, vzhodne in zahodne fronte še soška fronta. Kdor se je iz Trziča povzpел vsaj na Pirmance, Stolec ali Vel. Mizico, je lahko slišal zamolklo grmenje topov s soške fronte. Trziški rojaki so bili razkropljeni skoraj po vseh evropskih frontah. V začetku vojne jih je bilo največ na ruski, kasneje pa večina ob Soči, na južnem Tirolskem in ob Piavi na Beneškem. V boju z Rusi je kot prvi Trzičan 26. avgusta 1914 padel v vzhodni Galiciji čevljarški pomočnik Alojz Tišler.

VOJNE NADLOGE

Vojaška oblast je klicala pod orožje letnik za letnikom kakor tudi starejše letnike 1894—1900. Zadnji so odšli pod orožje dne 6. februarja 1918. Iz vklesanih imen na vojnem spomeniku na našem pokopališču vidimo, da počiva v tuji zemlji 101 Trzičan. Precej Trzičanov je bilo tudi v ruskem in italijanskem ujetništvu.

Najtežja nadloga med svetovno vojno 1914 do 1918 je bila poleg smrtnih žrtev — lakota. Ze takoj ob začetku vojne je začelo primanjkovati živeža. Preskrba civilnega prebivalstva je bila skrajno slabo urejena. Kmečke pridelke so državne oblasti »rekvirirale«. Tako je bil Trzič kot industrijski kraj navezan le na dobavo živil, ki jih je prejemal v maju 1915 ustanovljeni trški aprovizacijski odbor, ki je izdajal nakaznice za moko, meso, kavo itd. Kljub vsemu temu je bila dobava živil tako slaba, da se ni dalo živeti. Nedeljo za nedeljo so hodile matere in otroci ter starejši možje z nahrbtniki »na kmete« po živež. Ker so bile papirnate avstrijske krone vedno manj vredne, so kmetje dajali rajši, če je kdo dal kaj v zameno. Srečen je bil in zadovoljen vsak, če je prejel vsaj fižol ali kašo; moka je bila redka prikazen, ker so orožniki skrbno pazili, da ne bi kak kmet kaj prodal, kar je bilo zasežena. V mnogih družinah po cele tedne ni bilo koščka kruha, belega kruha pa otroci niti poznali niso.

Poleg aprovizacijskega odbora je tudi Vincencijeva konferenca pomagala po svojih močeh in tešila potrebe stradajočega prebivalstva. Leta 1917 je bila ustanovljena šolska in nato še vojaška kuhinja, katero so oskrbovale sestre na Skali.

Zaradi bližine soške fronte je bilo v Trziču nastanjenega mnogo vojaštva različnih narodnosti, zlasti leta 1917. Stradalo je tudi vojaštvo na fronti, še huje pa v zaledju. Nekaj tujih vojakov je pokopanih na našem pokopališču.

V Trzič se je zateklo tudi nekaj beguncev. Leta 1914 je prišlo okoli 35 Poljakov in Ukrajincev iz vzhodne Galicije, leta 1915 pa nekaj iz Primorske. Poleg navedenih so trle trziško ljudstvo še druge kakor npr. vojno posojilo, kjer so upniki vse izgubili, dalje pobiranje kovinskih predmetov iz medenine, bakra, cinka itd. Vzeli so tudi več zvonov. Leta 1916 je bombažna predilnica prenehala delati. Naj še to omenim, da sem ob času največjega pomanjkanja živeža v Trziču leta 1918 videl med prevozom iz Galicije na italijansko fronto v Subotici na kolodvoru polne koše belih »šarkeljcev«.

Madžarski vojaki so v četi, kjer sem služil, nosili polne vreče belega kruha z dopustom svojim rojakom. V avstrijskem delu države pa tako pomanjkanje!

TRZIČ IN MAJSKA DEKLARACIJA

Smrt cesarja Franca Jožefa I. dne 21. novembra 1916, atentat na notranjega ministra Stürgaha, katerega je na Dunaju ustrelil socialist Adler, in razne okoliščnosti so privedle do tega, da je novi cesar Karel I. dne 30. maja 1917 sklical parlament, na katerem so združeni poslanci jugoslovanskega kluba podali naslednjo deklaracijo:

Podpisani poslanci, ki so združeni v Jugoslovanskem klubu, izjavljajo, da zahtevajo na temelju narodnostnega načela in hrvaškega prava, naj se vse zemlje monarhije, v katerih bivajo Slovenci, Hrvati in Srbi, združijo pod žezlom habsburško-lorenske dinastije v samostojno državno telo, ki bo prosto vsakega nar. gospodstva tujcev in ki bo zgrajeno na demokratičnem temelju. — Za uresničevanje te zahteve enotnega naroda bodo zastavili vse svoje sile.

Andrej Tišler

Spomini na leto 1918

Dunaj, 30. maja 1917. — Podpisi poslancev.

To je bil tudi za Trzič žarek upanja na spremembo, naj bi že bila taka ali taka, češ samo konec naj bo, da ne bodo naši umirali za tuje koristi. Trziški občinski odbor je pod predstvom župana Fr. Ahačiča majsko deklaracijo odobril na seji dne 13. februarja 1918. Proti je nastopil industrijec C. B. Mally z izjavo, da je to naperjeno proti državi. Kmečko podeželje je bilo za majsko deklaracijo bolj razgibano kot Trzič sam, kjer je bilo na dnevnem redu vprašanje prehrane. Mlade inteligence ni bilo, starejša pa je bila več ali manj za obstoj Avstrije.

Dne 1. maja 1918 je prišel v Trzič naš zavedni rojak Lojze Ude, tedaj zastavnik (Fähnrich) pri gorskem strelskem polku št. 2, z italijanske fronte na daljši študijski dopust. Čez nekaj dni se je pri njem oglasil odbornik Franc Vidic ter mu potožil, da je naš (sedaj Cankarjev) dom s staro hišo na Skali sedaj v rokah Vincencijeve konference, katere predsednik je industrijec A. Gassner. Zato so tam nemške sestre iz Gradca, ki vodijo šolsko in vojno kuhinjo. Vidic je nadaljeval: »Nam, ki smo s prostovoljnimi delom gradili naš dom, to ni všeč, ker sestre z otroki prirejajo igre in petje v nemškem jeziku sedaj ob zadnji uri Avstrije.« Prosil je Udetu, naj kot gojenec zavoda v Št. Vidu spregovori na »Skali« nekaj o tem problemu.

Predavanje Lojzeta Udetu na »Skali« je bilo 10. maja 1918. — Namenjen je bil tako govoriti o vojnih doživljajih, trpljenju slovenskega vojaštva itd. Porabil je ugodno priliko in največ govil o majski deklaraciji. — Krepko je pouda-

ril, da je napis »Naš dom«, s pol metra visokimi črkami, zapisan na tem domu, laži! »Gassnerjev dom, nemški dom!« Župnik Potokar je vstal in protestiral, da to ni res, da imajo vse naše organizacije in društva svoj prostor in tako dalje. Ude je nadaljeval in končal: »Gorje tistim, ki nas sedaj prodajajo v zaledju, ko mi v strelskih jarkih sanjamo o mladi Jugoslaviji! Svoboda, Jugoslavija ali grob!« Med navdušenimi klci občinstva se je končalo predavanje in se je spremenilo v manifestacijo za novo državo Jugoslavijo. Deputacija treh fantov in na čelu kaplan Tomaž Javornik je stopila na oder in se Udetu v imenu vseh navzočih zahvalila. Po tem zborovanju je postal Trzič bolj razgiban, nemško misleči so sprevideli, da bo njihovega gospodstva kmalu konec.

Lojze Ude je nato odpotoval na Dunaj in se v začetku avgusta vrnil k frontnemu gorsko strelskemu polku št. 2. Zaradi odkrite propagande za Jugoslavijo je bil čez nekaj dni aretiran in postavljen pred vojno sodišče 44. strelske divizije v San Marinu na Furlanskem. Prvih 14 dni je zadeva zanj kazala zelo resno, nato pa se je polegla pod vplivom vojnih in drugih dogodkov.

PRED PREVROTOM

Dogodki, ki so se odigrali leta 1918, so bili dovolj vidno znamenje, da vojska ne bo trajala več dolgo. Nezadovoljstvo vsepovsod, zlasti pa upori vojaštva. Dne 2. februarja so se uprli mornarji v Boki Kotorski. Duh majske deklaracije in ruske oktobrske revolucije je dal duška uporu ljubljanskega peškolka št. 17 v Judenburgu na Zg. Štajerskem dne 12. maja 1918. Pri tem polku je služilo tudi precej Trzičanov. Dosti opravka so imeli Madžari, da so sestradane upornike ukrotili. Med klci »Zivila Jugoslavija« je padlo 6 na smrt obsojenih Slovencev, katerih trupla so po vojni prepeljali na ljubljansko pokopališče. Deset dni kasneje je sledil upor topničarjev v Radgoni.

Demoralizacijo slovenskega vojaštva so pospešili tudi letaki v slovenskem, srbohrvaškem in poljskem jeziku. Pobiral sem jih na hribu Monte S. Gallo pri Piavi. Naznanjala se je samostojna češkoslovaška in poljska država ter demokratična Jugoslavija. Letake smo pred Madžari skrivali, ker je bil ukaz letake na mestu uničiti. Tako smo zvedeli za Wilsonovih 14 točk, za obešanje Srbov v zaledju, za judenburški upor itd.

Dne 24. oktobra se je začela italijanska ofenziva ob Piavi. — Slovenski gorsko-strelski pešpolk št. 2 je bil tedaj na odmoru v mestu Codroipa na Beneškem. Pri tem polku je služilo precej Trzičanov. Povelju na fronto se je ves polk uprl. Pokalo je na vse strani.

Upor naših so zadušili trije nemško-avstrijski polki, ki so obkolili Codroipo in polk št. 2 razorožili. Dne 28. oktobra so naši zopet prejeli orožje, da bi vrgli Italijane, ki so že fronto predrlj nazaj. Polk št. 2 se je ponovno vrnil s klci »Zivila Jugoslavija!« »Na fronto ne gremo več« itd. Odkorakali so proti Gorici. Do splošnega razsula avstrijske armade se noben nemški polk ni uprl.

PREVRAT

Dne 29. oktobra 1918 je bila v Ljubljani slovesna manifestacija za Jugoslavijo in osnovana prva slovenska narodna vlada, katere predsednik je bil dr. J. Brejč, doma na Brezjah pri Trzinu. Sledječ manifestacijam širom po domovini, se je zbrala velika množica Trzičanov k manifestacijskemu zborovanju, na katerem je z balkona Lončarjeve hiše navdušeno govoril predsednik narodnega odbora notar Matija Marinček. Člani narodnega odbora so bili še podpredsednik župan Fr. Ahačič, tajnik Kopač, blagajnik Lavček, župnik Potokar, sodnik Rekar, hotelir R. Lončar in zastopniki delavstva: L. Koprivnik, Snof, Gregorc, Bukovnik in Hribar.

Zaradi splošne varnosti pred umikajočo se avstrijsko armado, katere glavni del se je pomikal večinoma prek Ljubljane, je dal trški narodni odbor dne 1. novembra 1918 oklic za narodno stražo, h kateri je pristopilo precej trziških vojakov, ki so prve dni novembra prišli domov. Zastrahili so vse, policijska ura je bila v gostilnah ob 22. uri. Bilo je sicer vse mirno, kakih posebnih izgedov tudi ne. Komendant naših rodne straže je bil nadpomočnik Janko Ahačič iz Seničnega, štacijsko poveljstvo pa je bilo v prostorih sedanje kavarne.

ITALIJA AVSTRIJA **GORENJSKA** ÖSTERREICH ITALIA

Hotel Letališče

Aerodrom Ljubljana

Aerodrom Ljubljana — Ko potujete po cesti Kranj—Kamnik, se ustavite na letališču, kjer vas vabi ob gozdnem robu hotel. Ob sobotah in nedeljah popoldne na terasi hotela PLES od 16. do 22. ure. — Postreženi boste z dobro kapljico, okusnimi jedili in specialitetami na žaru. — V letni in zimski sezoni je odprta brunarica in depandansa v Tih dolini na Krvavcu. — Na voljo imamo 60 ležišč.

Flugplatz Ljubljana — Auf Ihrer Reise von Kranj nach Kamnik bleiben Sie beim Flugplatz stehen! Dort befindet sich einladend am Waldrand ein Hotel. — Samstags und sonntags Nachmittag auf der Hotelterrasse TANZ von 16—22 h. — Es wird ein guter Tropfen, schmackhafte Speisen und Rostspezialitäten serviert. In der Sommer- und Wintersaison stehen Ihnen eine Berghütte und eine Dependance in der TIHA DOLINA (Stilles Tal) am Krvavec (1858 m) zur Verfügung. — Wir verfügen über 60 Schlafstätten.

Aereoporto di Ljubljana — Se viaggiate in maccina sulla strada Kranj—Kamnik, fermatevi all'aereoporto. Nel Ristorante all' Aereoporto, situato in un paesaggio pittoresco di boschi e montagne, potrete ristorarvi, godendovi piatti speciali e vini originali. — Durante l'estate e d'inver no sono aperti anche la »Dependance« ed il »Cottage« nella »Tiha dolina« (La Valle silenziosa) sul pendio del monte Krvavec. — I due impianti dispongono di 60 letti.

Brunarica in depandansa v Tih dolini na Krvavcu

Zlatnina, srebrnina, dragulji in ure v priznanih strokovnih trgovinah

Georg Pirker

Ze petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgornjem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nemško in italijansko. Dinarje vam obračunamo po najboljšem dnevnem tečaju.

Vreme

Vremenska slika: Nad Karpati, Alpami in Sredozemljem se zadržuje področje visokega zračnega pritiska. Nad Britanijo pa se je razvilo globoko področje nizkega pritiska. Od zahoda doteka nad naše kraje toplejši zrak, ki povzroča zmerne pooblačitve.

Napoved za soboto in nedeljo: V soboto bo deloma sončno z zmerno oblačnostjo, v nedeljo pa prehodno poslabšanje vremena. V zahodni Sloveniji so mogoče manjše padavine. Ohladitev ne bo.

8 + 5

OSVAJA SVET IN NAGRAJUJE

Če boste kupili enega izmed zagonetnih izdelkov in rešili nagradno izpolnjevanje, ki jo izrežite in hkrati s kuponom za žrebanje, katerega dobite ob nakupu izdelka, pošljete proizvajalcu, boste vključeni v veliko nagradno žrebanje v drugi polovici decembra!

- 1. NAGRADA FIAT 124
- 39 NAGRAD IZDELKOV EMO: štedilnik TOBI tip 166, štedilnik na elektriko in plin TOBI tip 170, omarica za pomivanje posode, ...

P...C... N... O... E
 ...M...8 IN E...O-5
 N...JV...Č...I DOS...Ž...K
 TO...L...T...E...T...HN...K...

Turistične informacije

● **Kranjska gora** — V Zgornji Savski dolini imajo v turističnih krajih Rateče — Planica, Podkoren, Kranjska gora in Planina pod Golico v hotelih, počitniških domovih in v gostiščih dovolj prostih postelj.

● **Bohinj** — V vseh hotelih in zasebnih turističnih sobah je dovolj prostora. Odprt je ribolov v Savi Bohinjki in v jezeru. Zičnica na Vogel obratuje vsak dan do 1. oktobra.

● **Bled** — Dovolj prostora je v hotelih, gostiščih in v zasebnih sobah. Zičnica na

Stražo obratuje. Odprt je ribolov na postrvi in lipana ter vse jezerske ribe. Odprt je tudi tov na srnjad. Informacije daje zavod za gojitev divjadi Triglav na Bledu.

Janez: »Micka, ves Kranj sva že prehodila Poštenco sem že lačen.«

Micka: »Janez, potem pa kar k Jelenu,

tam dobro kuhajo, pa še pчени je.«

Peko
TOVARNA OBUTVE TRZIC

11	Peko	Bit	15-037	bronze hunting	39-46	88,00
12	Peko	Bit	12-008	safari hunting	39-46	109,00
13	Peko	Mato	15-022	alge hunting ali havana ali črn anilin	40-46	95,00
14	Peko	Mato	12-027	havana anilin	40-46	109,00
54	Peko	Berta	25-023	bronze hunting ali amber ali črn anilin	36-39	85,00

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

Jesenska kozmetika

Kako dobro je, da pride po poletnih vročih dneh, ki nam izsušijo kožo, jesen s sočnim sadjem. Letos sicer sonce ni naredilo posebne škode na naši koži, vsaj tistim ne, ki so letovali v severnih krajih. Pa tudi če se to ni zgodilo, je zdaj vendarle čas, ko lahko z zelo majhnimi izdatki, tako rekoč z naravnimi lepotili, polepšamo in osvežimo svojo polt. Naše babice so prav dobro

vedele za sadeže, ki vrnejo obrazu svežino in, ki polt omehčajo. Moderna žena pa kaj rada pozabi na ta naravna lepotila, ki so posebno v jeseni pri roki, in kar je tudi važno — zelo poceni so. Sadje in zelenjava nam torej ne koristita samo, če ju uživamo, pač pa je dobro, če si od časa do časa napravimo masko.

Navadimo se, da si en dan v tednu vzamemo dvajset

minut za sadno masko. Koža mora biti očiščena, najbolje s čistilnim mlekom ali losionom, nato šele nanese mo zmečkano sadje. Prej ga moramo olupiti, nato pa z nerjavečo ali srebrno vilico zmečkati in, če je potrebno, še pretlačiti skozi sito. Maska naj na obrazu deluje 15 do 20 minut, nato jo izmijemo s toplo vodo. Na koncu se opluskajte še z mrzlo vodo in namažite obraz z običajno kremo.

Ena najstarejših oblog za obraz so kumarice. Odlične so za masno kožo. Navlažijo jo, razen tega pa so dobre tudi proti gubam. Za banane pravijo, da boljšega za kožo ni. Naredijo jo mehko in prožno, prav tako kot breskev.

Na marsikaterem vrtu raste rabarbara. Ni samo dobra kot kompot, pač pa je odlično sredstvo za nego vrta. Poskusite negovati vrta v sezoni rabarbare štirinajst dni. Vsak dan si z rabarbarinim sokom dvakrat namažite očiščen vrta.

Paradižnik bo stisnil pore na koži, vendar ni priporočljiv za občutljive kože. Za nego obraza so primerne tudi mehke hruške in slive.

Kako odpravimo prhljaj

Nič ni bolj nemarnega, kot če zagledamo na obleki prhljaj iz las. Zato se je treba strogo nadzorovati, svoje lase pa rešiti s pravilnim pranjem prhljaja. Dvajset minut pred pranjem las vtremo v kožo na glavi malo lanolina z žveplenim dodatkom, potem pa glavo prevezemo z brisačo, ki jo predvsem ovlažimo v dokaj topli vodi in jo dobro ožmemo. V petnajstih minutah brisačo še dvakrat ovlažimo v topli vodi, potem pa lase običajno operemo. Razen tega je treba vsak dan — če imate zelo dosti prhljaja — negovati lase tudi s posebnim lotionom (silvikrin, seborin in podobno). Če vsega tega ne utegnate, si umivajte kot doslej glavo, lasišče pa si natrite z limoninimi polovicami. To hkrati odstranjuje prhljaj in krepi lasne korenine.

Sicer pa je treba obleko pri česanju zaščititi z lahko ruto ali majhno polivinilasto ali svilenlo pelerinico, ki si jo kupimo v drogeriji ali sami sešijemo.

Imate čevlje po modi?

Čevlji sodijo med tisti del garderobe, ki si jo skoraj vse lahko privoščimo po najnovejši modi. Malokatera od nas nosi čevlje več kot eno ali dve sezoni.

Zadnja moda je udobna, saj imajo čevlji največ petcentimetrosko peto. So okorni, z dekoracijo kovinskih sponk, pogosto tudi šivov. Barva je predvsem rjava in drap, pojavljajo pa se tudi kombinacije, največkrat v prelivu ene barve v drugo. Čevlji so navadno iz analina ali boxa.

Seveda pa ne boste imele take čevlje ob kakšni svečanosti, kajti naredili vas bodo smešno, če jih obujete poleg večerne obleke. Za take priložnosti si je moda letos omislila čevlje, ki imajo pet do sedem centimetrov visoko stekleno peto. Seveda ne bodo to špičaki, kakršnih smo bile do nedavnega vajene, ampak bo njih konica zaokrožena, peta pa tudi ne bo tanka. Navadno so taki čevlji iz laka ali semiša, še vedno pa je priljubljeno pobarvano usnje v zlati ali srebrni barvi.

MARTA

Umetnost oblačenja

Vsaka ženska ne samo da želi, ampak ve, da je njena dolžnost da se lepo in dobro oblači — skratka, da je elegantna. Zato ne sme nikoli reči: »Oh, saj nič ne pomaga, kar oblečem. Preveč sem debela in grda.« Tudi ne sme iskati izgovor v tem, da nima dovolj časa. Prav tako je zmotno mišljenje, da je treba za okusno oblačenje imeti veliko denarja.

Potrebno je samo malo volje, smisla in mero pri izbiri oblačil. Dobro oblačenje je res umetnost, toda te se lahko naučimo. Da je ženska dobro oblečena v vsaki priložnosti — in edino tako je lahko elegantna — mora z okusom in veliko pozornostjo izbrati vsak del svoje garderobe, ki naj bo v skladu z drugimi detajli. Ni torej nujno, da se vztrajno ravna po modli.

Meda si izmišlja vse mogoče, toda ženska lahko spozna in izdvoji iz nje tisto, kar ji ustreza in kar jo naredi prikupnejšo. Ni potrebno da izbira najbolj kričeče in najbolj modne modele. To si lahko privoščijo le tista, ki ima dovolj denarja, obleče pa potem največ trikrat, ker želi, da se jo na cesti vsi zapomnijo.

Pomnite torej: eleganca je najprej stvar mere in dobrega okusa.

Športni komplet iz letos zelo modnega tvida, ki ga priporočajo italijanski modni kreatorji

Poskrbimo za varen dom

Nepredvidnost in nepremišljenost botrujeta večini nesreč v gospodinjstvih. Najštejmo le nekaj najpogostejših:

● Tla v stanovanju so največkrat položena kot steklo, da jih zaščitimo pred umazanijo, pa jih mnogi pokrijemo s tankimi preprogami, papirjem ali ustreznimi krpami. Če nismo dovolj pazljivi, nam zelo hitro spodrsne, pri čemer lahko zlomimo roko ali nogo. Zlasti se to čisto pripeti v hiši, kjer stanujejo starejši ljudje in otroci. Zato odsvetujemo pregrinjanje tal s papirjem in lahkim preprogami; preproga mora biti taka, da se dobro prilaga tlu. Razen tega preproge na gladkih tleh ne bodo drsele, če na vogalih na spodnji strani prilepimo ali prišijemo stare obročke patentnih kozarcev.

● Ni redkost, da si gospodinja zlomi roko ali nogo pri padcu s stola ali mize, ko umiva okna ali namešča zavese. Za taka in podobna dela si je treba priskrbeti us-

trezno lestev, ki jo bomo v naših trgovinah lahko izbrali.

● Ko imamo opravka z lesom, bodisi da brišemo prah s pohištva ali tal, cepimo drva in podobno, si kaj hitro zadremo trščice za noht, v tegnemo iz kože, mesa ali izza nohta s pinceto in v isti smeri kot se je zadržalo. Vendar pazimo, da je ne odlomimo. Če nam delo ne gre izpod rok, prosimo za pomoč zdravnika, ki bo po potrebi tudi dal injekcijo proti tetanusu. Posebno nevarni so ubodi z rjavečimi žebli ali žico oz. kovino sploh.

● Če se urežemo, zavežimo rano takoj s čistim prelikanim robcem ali sterilno obvezo. Če gre za večje rano, ali ureže, krvavečo rano, zavežemo s sterilno obvezo, potem pa čimprej poiščemo zdravniško pomoč.

● Poglejmo vsakih nekaj mesecev vsa zdravila, ki jih uporabljamo za prvo pomoč in se prepričajmo, če jih pravilno uporabljamo.

Lojze Zupanc

Šarec

Med narodnoosvobodilno vojno je bil Jurček še tako majhen deček, da ni v šolo ni hodil. Vendar je bil prebrisana bučka, ki je dobro vedel, da Nemci le zato tako pogosto prihajajo v njihovo vas in stikajo po kmečkih bajtah, štalah in skednjih, ker bi radi našli skrito orožje ali kakega ranjenega partizana. Nekranjenega Nemec z debelimi naočniki na rdečem nosu je zasrepl vanj ter zarezal v polomljeni slovensščini:

»Hej, mala moš, ti nam pofedala, kam vaša vas skrivati orožje!«

Jurček je debelo gledal Nemca, ta pa je pokazal

na brzostrelko, ki jo je nosil na ramenu, ter dejal: »Šarec! Kam ga zakopati šarec?«

Zdajci je otrok odgovoril: »Šarec? Vem! Sosed ga je pred štirinajstimi dnevi zakopal na domačem vrtu.«

»Saprabolt!« je vzkliknil Nemec in od veselja izbuljil oči ter še tisti trenutek skočil čez plot v sosedov vrt, se sklonil nad svežo gomilo in pričel naglo grebsti po njej. Toda čim globlje je kopal, bolj je smrdelo, dokler se ni končno prikopal do crknjenega ščeneta, ki ga je bil sosed resnično zakopal na vrt.

»Schweinerei!« se je nakremžil Nemec in od gnusa pljunil v izkopano jamo. Nato je zdrvel v sosedovo hišo, kjer je izvedel, da je bilo poginulemu psu zares ime — Šarec.

Tako so često tudi najmlajši potegnili Svabe za nos.

Jež je moral iz kuhinje

Drugi dan počitnic je bil zame najtepsi dan, kar sem jih preživel med počitnicami. Moj očka se je po dolgem času vrnil iz bolnišnice. Kako lepo je bilo, ko smo bili po dolgem času vsi skupaj doma. Veliko sva si imela povedati. Zato sva hodila na sprehod v gozd. Občudovala sva naravo.

Nekega dne pa sva šla nabirat borovnice. Kar naenkrat se je pred nama pojavila srna. Bila je lepa. Imela je kakor žamet rjav kožuh. Nekaj časa je skakala sem in tja, nato pa izginila v temni gozd. Ošla sva dalje. Na jasi zagledava na drevesu pička. Bil je črn. Jaz ga nisem poznal. Očka pa je rekel, da je to kos. Ko sva nabrala že nekaj borovnic, sva se napotila proti domu. Ko sva prišla že skoraj iz gozda, zagledam pod hrastom kup listja. Mislil sem, da domuje pod njim jurček, zato sem hitel razmetavati listje. Toda ojoj! Zbodlo me je v prst, da sem zavpil. Bil je ježek. Razjezil se je, ker sem ga zmotil pri spanju. Prosil sem očka naj ga neseva domov. Ker sva imela še eno košarico prazno, sva ga previdno dala vanjo.

Doma sva ga skrila na kavč pod odejo. Ko je prišla mama iz službe domov se je usedla nanj. Oh, kako je zakričala in poskočila. Se dobro, da ga ni zmečkala, ko je tako težka. Midva pa sva se na ves glas smejala. Toda jež je moral takoj iz kuhinje.

Kondi Pižorn, 4. a. razred, osnovna šola Matija Valjavec

Spomin na Sutjesko

V sredo, 26. junija, se nas je zbralo pred poslopjem Planinske zveze Slovenije v Ljubljani 50 mladih planincev iz različnih krajev Slovenije. Prišli so iz Nove Gorice, Senovega, Poljčan in Kranja. S posebnim avtobusom smo se vsi veselili in nasmejani odpeljali proti jugu. Vodila sta nas tovariš Rudi Zupan in Boris Gašperlin. Iz Kranja nas je bilo sedem, iz Preddvora pet. To skupinico je vodila tovarišica Nežka Jocić. Naš cilj je bilo Tjentište ob Sutjeski, kjer so bili pred 25 leti hudi boji. Planinska zveza Jugoslavije je ob tej obletnici poklicala na 4-dnevno bivanje pod šotori v znameniti Sutjeski planince iz vse Jugoslavije.

sedaj ni več bojov, smo zapustili Dragoš sedlo.

Po poti v tabor smo se tudi prvič srečali z resničnim pragozdom. Sele sedaj, ko smo ga imeli pred seboj, smo verjeli, da pragozd res obstaja. Kar nagledati se nismo mogli čudnih borovcev z ravnimi strehami, krošnje ob krošnji in veličastnega slapa Peručica, ki je padel 71 metrov globoko in se v ozki strugi izgubljal med mogočnimi drevesi na dnu soteske.

Ker se je bližala noč, smo morali pohiteti, da smo se pred temo vrnili v tabor, kjer smo kmalu sladko zaspali.

Mihela Smolkovič, 7. č razred, osnovna šola Stane Žagar, Kranj

V gozdu

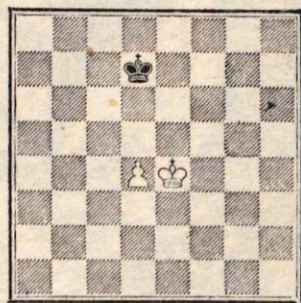
V gozdu sem bil jeseni. Bilo je lepo. Orumenelo listje je odpadalo in šumelo pod nogami. Včasih mi je kak list padel na glavo. Sem pa tja sem videl kakšno gobo. Sedel sem na štoru in poslušal, kako so se po svoje pogovarjala drevesa.

Ko sem hodil po gozdu, sem zaslišal šum. Ozrl sem v drevo in zagledal veverico. Nato še eno. Skakali sta z veje na vejo. Ko me je veverica zagledala, se ni prestrašila. Medtem ko sem jih gledal, bi kmalu pohodil jurčka. Utrgal sem jurčka in pogledal, če je kje še kakšen. Našel sem še enega. Ko pa sem hotel pogledati, kje sta veverici, jih ni bilo nikjer več.

Ko sem se odpravil domov, sem bil vesel. Kar naenkrat sem bil na robu gozda, od tam pa sem se po poti odpravil domov.

Francij Perdan, 4.a razred, osnovna šola Lucijan Seljak, Kranj

Šah

Oglejte si še enkrat diagram iz prejšnje številke. Kaj se zgodi, če črni ne igra točno? Poglejte:

8. Ke6 — e5 Ke8 — d7
 9. Ke5 — d5 Kd7 — d8
 10. Kd5 — c5 Kd8 — d7!

To je pravilna poteza. Kaj pa, če črni odigra Kd8 — c8? Na ta način hitro izgubi:

11. Kc5 — c6 Kc8 — d8
 12. d6 — d7 Kd8 — c7
 13. Kc6 — c7

in beli dobi novo damo in s tem tudi partijo!

Oddahnila sem se

Bilo je v šestem razredu osnovne šole. Odmor je bil ravno pred uro matematike, ko bi morali pisati šolsko nalogo. Čutila sem nekakšen strah do šolske naloge, čeprav sem se snov temeljito naučila. Ko je zvonec zazvonil, je prišla tovarišica in nam razdelila zvezke. Medtem, ko sta dva od učencev pričeli reševati naloge. Pomirila sem se. Začela sem zbrano razdeljevati zvezke, sem se skušala pomiriti. Kmalu smo pričeli reševati naloge. Pomirila sem se. Začela sem zbrano misliti. Kmalu sem imela vse naloge izračunane. Nekajkrat sem še preverila rezultate, potem pa oddala zvezek. Čez nekaj časa je pozvonilo in odšli smo v drugo učilnico. Ko sem s sošolkami preverila rezultate, sem videla, da imam nekaj nalog izračunanih drugače.

Drugi dan sem vsa zaskrbljena prišla v matematično učilnico, kjer so bili že popravljene šolski zvezki. Vsi smo s strahom zrlji vanje, le nekateri učenci, ki jim je bilo vseeno, so se podili po razredu. Ko nam je tovarišica povedala, kako smo pisali, sem izvedela, da sem dobila za šolsko nalogo odlično oceno. Takrat sem se oddahnila.

Po končanem pouku sem veselo odšla domov.

Mihela Boncelj, 7. b. razred, osnovna šola Trata, škofja Loka

Otvoritev šole dr. Franceta Prešerna

Ze lani smo nestrpnno pričakovali novo šolo dr. Franceta Prešerna. Razočarani smo bili, ko so nam delavci povedali, da bo šola zgrajena šele drugo leto.

Nekaj dni pred otvoritvijo sem si na hitro ogledala šolo. Treba je bilo še marsikaj narediti. Mislila sem, da šola še dolgo ne bo zgrajena. A že čez nekaj dni smo si lahko na otvoritvi ogledali novo opremljeno šolo. Najprej je pel zbor naše šole. Nato so govorili predstavniki občinske skupščine. Potem smo ogledali šolo. Ker imajo učenci od šestega do osmega razreda razredni pouk v kabinetih, so drugi razredi raz-

vršeni takole: prvo stopnišče imajo prvi razredi, drugo stopnišče drugi, tretje stopnišče imajo tretji razredi, četrto stopnišče četrti in peto stopnišče peti razredi. V kabinetih imajo učenci šestega, sedmega in osmega razreda zares dober pouk. Pred šolo imamo lepo igrišče. Uporabljali pa ga bomo lahko le v sončnih dneh. Kadar pa bo deževalo, bomo na hodniku.

Ko sem si ogledala prav vse učilnice, sem z veselim srcem odšla domov in težko čakala prvi šolski dan.

Maja Puhan, 5. a. razred osnovne šole France Prešeren, Kranj

Nepovabljen gost pred našimi vrati

Nekega počitniškega dne smo pri sosedu grabili seno. Ker mama ni vedela, če je zaklenila vrata, mi je rekla, naj grem domov in pogledam. Zelo sem se prestrašil, ko sem pred vrati zagledal veliko dolgo kačo. Vendar sem vseeno zbral moči, da sem novico sporočil očetu. Oče je kačo hitro ubil.

Ko je šla drugi dan sosedova Anica po mleko, je bila pred našo hišo spet kača. Anica me je poklicala, jaz pa mamu. Mama jo je s kamnom ubila. Od takrat ne vidim več nobenega nepovabljenega gosta pred našimi vrati.

Blaž Roblek, 3.b razred osnovne šole Matija Valjavec, Preddvor

Moje počitnice

Počitnice sem preživela doma. Najbolj se mi je vtisnil v spomin dan, ko sem poiskala mačkine mladiče. Hitro sem povedala sestrici. Dali sva jim mleko. Mačka je vse popila. Tudi takrat je bilo lepo, ko je krava imela telička. Barve je bil rjave, na glavi je imel belo liso. Mamica je rekla, da ga ne bo

mo prodali, ker je voliček. Ime sem mu dala Lišček. — Nekaj časa je pil samo mleko, sedaj pa že vse je. Vsak dan sem hodila gledat telička, kako je veselo skakal in kako ga je krava lizala.

Marinka Stular, 3. a razred, osn. šola Matija Valjavec, Preddvor

Sto let pesmi o Zlatorogu

Naši predniki, ki so se v davnih časih naselili v osamljenih in odročnih dolinah, okrešljih in krnicah pod gorami, so bajali in peli čudovite bajke, pravljice in pesmi o gorah in jih prenašali iz roda v rod. Bajke, povesti in pesmi so govorile o lepoti, veličini in blagodejnem miru skalnih vršacev, ki so se kristalili v soncu in mesečini. Iz roda v rod so pripovedovali pastirji, lovci in tovarniki o dobrih vilah in zlih duhovih, o ledenih snežnih ujmah, metežih in plazovih, o potuhjenih meglah, ki zavajajo v smrt, o blisku in gromu. Iz roda v rod so prenašali bajke in pesmi z Mrzle gore, Grintavcev, Pelceve, Srebrnjakov, Planjave, Jalovca in Jelenkov, Skratlatne, Razorane in Prisojne gore.

Stari orumeneli urbarji hranijo le malo vsega tega bogatega etnografskega gradiva. Pred sto leti pa se je našel človek, navdušen in zaveden Slovenec Idrižčan Drago Dežman, ki se je pozneje pisal Karel Deschmann. Bil je kustos ljubljanskega muzeja.

Drago Dežman je po prvem predsedniku nemške avstrijskega planinskega društva prevzel njegovo predsedstvo in močno poživil njegovo delovanje v Triglavu in njegovi soseščini. Na njegovo priporočilo so tudi zgradili planinsko pot skozi Kot. Na vrhu Pekla so leta 1887 zgradili Triglavsko kočjo, ki so jo

pozneje preimenovali v Deschmannovo. Danes pa je to Staničev dom pod Triglavom (2323 m).

Kustos Drago Dežman je bil prav gotovo velik ljubitelj planin, obenem pa je rad prisluhnil govoricu domačinov iz Bohinja, Doline in Trente. V spominu so mu ostale bajke o Zlatorogu, ki je v Bogatinu čuval zaklad. Rad je poslušal, kadar so mu o Zlatorogu pripovedovali pastirji, lovci, gozdarji in oglarji.

Pesem o Zlatorogu je Karel Deschmann prvi objavil v Laibacher Zeitung leta 1868. Vsebinske je prav gotovo znana vsakemu Slovencu, še sedaj pa si jo radi pripovedujejo obiskovalci planin. »Tebi, močeni Triglav, velja moja pesem, moj pozdrav,« so uvodni verzi te naše največjastnejše planinske pesmi, ki se da primerjati le še z Aljaževo Oj, Triglav, moj dom.

Karel Deschmann je pripovedoval o tej pesmi tudi navdušenemu zbiralcu narodnih in ponarodelih planinskih epskih pesmi doktorju Rudolfu Baumbachu. V gorah je vztrajno iskal rožo mogoto. Baumbach se je v Trstu seznanil z dr. Viljemom Urbasom iz Ljubljane, ki je bil znan ljubitelj in poznavalec slovenskih ljudskih pripovedk. Skupaj sta potovala po Trenti, Dolini in Bohinju in vztrajno iskala dopolnil k pesmi o Zlatorogu. Deset let

po prvi objavi je pesem o Zlatorogu leta 1877 Rudolf Baumbach izdal v Leipzigu. Baumbach je pesem prepešnil v čudovito epsko pesem, ki je zbudila med Slovenci in tudi Nemci veliko zanimanje in navdušenje. Do leta 1903 je pesem o Zlatorogu doživela prek 70 izdaj. Trije svetovno znani skladatelji so pesem o Zlatorogu uporabili za besedilo oper, ki pa se na žalost niso trajno ohranile na odru.

Dr. Rudolf Baumbach je prvotno ljudsko izročilo spremenil le toliko, da je zlobnega zapeljivca, zelenega lovca spremenil v ljubosumno Spele. Imena oseb, ki nastopajo v Zlatorogu, je po mnenju Jakoba Aljaža Rudolf Baumbach dobil v Trenti in Mojstrani, kamor je več let redno zahajal. Natararica Jerica je več let stregla v stari mojstranski gostilni pri Smercu. Trentarski lovec pa je bil verjetno Janez Rabič, lovec in gorski vodnik iz Mojstrane. Zasluga profesorja dr. Viljema Urbasa je tudi v tem, da je pesnik Rudolf Baumbach v Zlatorogu dosledno uporabil pristna domača slovenska imena za rojenice, škrate, četeža, lepo Vido in kralja Matjaža.

Baumbachova pesnitev o Zlatorogu je bila tudi velik knjižni uspeh, saj so jo natisnili v več kot 100.000 izvodih. Pesnitev je v svetu močno dvignila zanimanje za naš planinski svet. V zahvalo so leta 1881 v Trenti zgradili Baumbachovo planinsko kočjo, ki še danes stoji, vendar je popolnoma zanemarjena in razpada.

Pesnitev Zlatorog so večkrat predvajali kot opero z naslovom Triglavjäger in kasneje še v nemških gledališčih z naslovom Zlatorog. Leta 1902 so Zlatoroga igrali tudi v Ljubljani, in sicer Glasbena matica. Predvajanje je bil tudi kot baletna pantomima v štirih slikah v praškem gledališču. Dramatizirati jo je skušal tudi trentarski vikar Josip Abram, Trentar.

Pesnik Anton Funtek je l. 1886 izdal prvi in leta 1922 drugi slovenski prevod Baumbachove pesnitev Zlatorog. Pesnik Anton Aškerc pa je po Dežmanovem besedilu l. 1904 napisal svojo pesnitev Zlatorog.

Pripovedka o Zlatorogu še danes živi med starejšimi domačini v Trenti, Dolini in Bohinju. Mlajši rod pa kaj malo ve o čudovitem Zlatorogu, ki je pred stotimi leti zbudil izredno zanimanje vseh alpskih narodov za naš gorski svet. Mogoče bi bilo prav, če bi to čudovito pripoved posneli tudi na filmski trak.

U. Zupančič

Peter in Pavel

Dragi Peter!

(za osebno uporabo)

Se malo, pa mi bo žal, da sva se strinjala da najina pisma pošiljava prek Glasa. Ne vem, kaj naj storiva, da naju ne bodo vsi obtoževali zaradi njih. Morda bi bilo prav, če bi nad vsakim pismom pripisala za osebno uporabo. Tako ne bi stvari brale nepoklicane osebe. Saj nimam nič proti, če stvar kdo prebere. Morda včasih tudi to koristi, vendar bi se moral tisti zavedati, da je bral strogo osebno stvar, da je prebral tuje pismo. To je grdo! Če bi o tem govoril naprej ali naju kakorkoli obtoževal, bi s tem pokazal le na svojo nizko kulturno izobrazbo. Potem bi bil lahko predmet javne graje (če gre za drugega, sem namreč takoj za to).

Po tem daljšem uvodu si lahko oddahnem. Upam, da si bova lahko sedaj mirneje dopisovala.

Ko si že Ti pisal o Kranju, naj kar nadaljujem. Dvakrat sem obiskal festival športnih in turističnih filmov v Kranju. Prvi obisk na neki dopoldanski predstavi je bil res udoben. Ne vem, če je sedel v vsaki vrsti po en gledalec. To me sicer ni motilo, bolj me je to, da sploh nisem vedel, kaj gledam. Kavboji v očalih so se nekaj preganjali na vozovih. Čeprav baje izhajajo vsi ljudje iz istega prednika, nisem toliko več v angleščini, da bi lahko razumel komentar. Verjetno so organizatorji vedeli, da bo malo gledalcev in so si zato prihranili stroške s prevajanjem, ker se to za tako malo ljudi res ne izplača. Bo pa bolje zvečer, sem si mislil.

Figo! Se bolj sem nasankal! Ne le, da ni bilo prevoza, še več! Ko sem se ravno dobro usedel, se prikaže neki novinarček, ki mi je dokazoval, da sem se usedel na njegov sedež. Figo, sem si mislil in se nisem dal ugnati. Kaj me briga, če prodajajo sedeže, ki jih ne bi smeli? Da sem imel prav, sem se prepričal, ko so tisto revo posadili lepo drugam. Slišal sem, da so imeli še več podobnih težav. Drugič pa naj bodo predstave samo popoldan, pa bo vse v redu!

Sicer pa sploh ne razumem, zakaj je bilo toliko gledalcev. Tega ne razumem iz dveh razlogov.

Prvič. Mar vsi ti ljudje res poznajo jezike od japonsčine pa vse tja do finščine? Ne vem. Morda sploh nisem na liniji in mi bo kdo zabrusil, da naj bom tiho, ker se ne razumem, ker da nikjer na festivalih besedila ne prevajajo. Ne vem, vem le, da mi to ni bilo všeč.

Drugič. Zakaj toliko gledalcev na športnih filmih, ko je vendar znano, da je v kranjskem športu dokaj nenavaden položaj. Po kritiki in tarnanju športnikov, bi sklepal, da ne kaže v Kranju za to nihče zanimanja. Doslej sem mislil, da razumem tudi občino. Ker pač ni zanimanja, je prav, da ne dajo preveč denarja. Kaže, da le ni tako.

Naj pustim festival in končam s športom. Res me zanima, zakaj nihče ne pove jasno in glasno, kaj je s tem kranjskim športom. Mislim, da nisem ravno edini, ki me to zanima.

Po več člankih v skoraj vseh časopisih, po izjavi občinske zveze za telesno kulturo, da ob sedanjih finančnih pogojih ni mogoče normalno delati, bi se za stvar le lahko pozanimala tudi Socialistična zveza, Zveza mladine ali Zveza komunistov. Tudi skupščini ne bi padel klobuk z glave, če bi spregovorila.

Morda pa bodo le! Kdo ve? Samo bojim se, da se ne bo vse skupaj končalo s kakšno mrtvo deklaracijo in seveda obvezno obsojo tiska. Končno pa se s športom le bavi nekaj tisoč ali pa deset tisoč ljudi. Če že nikomur ni za to, da bi se jih s to stvarjo bavilo še več, bi morali skrbeti vsaj za to, da bi se lahko bavili tisti, ki to stvar že počenjajo.

Prejmi lep pozdrav Pavel

GLASBILA
GRAMOFONSKE PLOŠČE vseh vrst

HERGETH

KLAGENFURT — CELOVEC Burggasse 23

Zlatorog po risbi V. Polli, Milano iz knjige dr. Juliusa Kugyja Petsto let Triglava

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 17, 22, 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah po ob 6.05, 7, 9, 12, 13, 15, 17, 22, 23, in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 28. septembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Cez travnike zelene — 9.50 Naš avtostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Zagrebški solisti z Vivaldijem — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Crnogorske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Paleta zabavnih melodij — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Igramo beat — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Pravkar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Godala v ritmu — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Antonijo Rahonc — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.30 Iz fonoteke radia Koper — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 Revija tujih popevk — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Počitniški kažipot — 20.20 Z melodijami križemsvet — 21.20 Operni koncert — 22.30 Francoski glasbeni prerod

NEDELJA — 29. septembra

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.58 Glasbena medigra — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Še pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.15 Operna glasba — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.00 Cez hrib in dol — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 Cetrt ure z orkestrom Hilla Bownena — 15.05 Popoldne ob zabavnih glasbi — 16.00 Nedeljsko športno popoldne — 17.30 Radijska igra — 18.26 Melodije mojstrov romantike — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Srečni večer — 23.05 Literarni nočno

Drugi program

9.35 Nedeljska srečanja — 13.35 Svetovna reportaža — 14.35 Minute s plesom — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Seviljski

brivec — opera — 17.35 Brandenburški koncerti — 18.40 Skladbe zgodnjih in visokih romantikov — 19.00 Strani iz slovenske proze — 19.20 Glasbene vinjete — 20.05 Iskanja in dognanja — 20.20 Glasbena skrinja — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 22.00 Mojstri nove muzike

PONEDELJEK, 30. septembra

8.08 Glasbena matineja — 9.10 Iz albuma skladb za mladino — 9.25 Z operetnih odrov — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pianist Alfred Cortot igra Chopina in Schumana — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestror — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje zbor Slavček iz Trbovelj — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb — 22.10 Radi ste jih poslušali — 23.05 Literarni nočno

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Jazz na II. programu — 21.20 Velika operna gledališča — 22.15 Večeri pri slovenskih skladateljih

TOREK — 1. oktobra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Z orkestrom Marty Gold in David Rose — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Trije prizori iz opere Cavalleria rusticana — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz kraja v kraj — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih in zabavo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 V terek nasvidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Majdo Sepe — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 20.46 Iz slovenske lažje orkestralne glasbe — 21.15 Parada popevk — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — studio — 23.05 Literarni nočno

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Popevke iz

studia 14 — 15.00 Mozaik velikih orkestror — 20.05 Svet in mi — 20.00 Vedno lepe melodije — 21.20 Ljudski napevi iz slovenske Benečije — 21.40 Debussyjeva redkeje izvajana klavirska dela — 22.00 Nočni koncert filadelfijskega simfoničnega orkestra

SREDA — 2. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Kaj pojo otroci po svetu in pri nas — 9.25 Srečanje z orkestri — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Scherzo in Simfonietta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 V ritmu bossa nove, mambe in sambe — 14.35 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Igra harmonikarski orkester Svobode iz Sentvida — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnost doma in po svetu — 18.15 Iz repertoarja pianističnega virtuosa Van Cliburna — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 18.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Prenos simfoničnega koncerta orkestra RTV Ljubljana — 22.10 Zapešite z nami — 23.05 Literarni nočno

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Orkestri tega tedna — 20.05

Melodije po pošti — 21.20 Recital violončelista Pierra Fourniera — 22.20 Za ljubitelje in poznavalce

CETRTEK — 3. oktobra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 V planinski koči — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz opere Hlapec Jernej — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Vrtljak zabavnih melodij — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital sopranistke Nade Zrimšek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasba in turizem — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Ladom Leskovarjem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Sto let slovenske lirike — 21.40 Glasbeni nočno — 22.10 Komorno-glasbeni večer — 23.05 Literarni nočno

Drugi program

14.05 Popevke za mlade — 15.00 Igramo za vas — 20.05 Okno v svet — 20.20 Med mojstri lahke glasbe — 21.20 Baletna suita — 22.00 Faustovo pogubljenje - dramatična legenda.

PETEK — 4. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25

Glasbena pravljica — 9.40 Dvakrat deset — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Violinska glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Melodije Johanna Straussa — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Turistični napotki — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.40 Melodije iz Nizozemske — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavnih glasbi — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Lolo Novakovič — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Novi posnetki APZ iz Ljubljane p. v. Marka Muniha — 20.30 Revija jugoslovenskih pevcev in ansamblov zabavne glasbe — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah — 22.10 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nočno

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih melodijah — 20.05 Radijska igra — 20.42 Glasbena medigra — 21.20 Koroške narodne v priredbah Luke Kramolca — 21.40 Dve komorni skladbi Manuela de Palla — 22.00 Dunajski slavnostni tedni 1968

Plinska peč

Elektrotehniško podjetje
Skofja Loka
telefon:
h. c. 85-266 —
prodaja: 85-383
telegram:
ELRA
Skofja Loka

Prva
na našem
tržišču

PORABA PLINA
BUTAN ALI PROPAN:
max. 200 gr/h . . . 2500 cal/h
min. 145 gr/h . . . 1780 cal/h

NOVI IZDELEK

ELRE, Skofja Loka

- plin izgoreva brez plamenov zaradi katalizatorja
- ni nevarnosti za zastrupljanje zraka
- ne suši zraka
- ne potrebuje odvoda v dimnik
- peč je prenosljiva
- plinsko bombo spravite vanjo
- dimenzije: 42 x 48 x 81
- teža: brez bombe 16 kg

DVOLETNA GARANCIJA

Po ugodni ceni že v tej sezoni
na našem tržišču

SOBOTA — 28. septembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 18.15 Poročila, 18.20 Mala čarovnica — mladinska igra, 19.20 S kamero po svetu, 19.45 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Maksim naših dni — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.35 Osvajalci — serijski film, 22.25 Pri Hannu Hege-rovi — zabavno glasbena oddaja, 22.40 TV kažipot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Disneyev svet, 19.20 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

NEDELJA — 29. septembra

9.10 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.30 Dobro nedeljo voščimo s kvintetom Pleško in triom Franca Delčnjaka (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.55 Veliko ljudsko zborovanje v Pazinu, 12.00 Baletna oddaja za otroke (RTV Zagreb) — 12.50 TV kažipot (RTV Ljubljana) — 15.20 Športna reportaža, 16.20 Mobilizacija — dokumentarni film (RTV Beograd) — 16.50 Ponovitev filma Saga o Forsytih (RTV Ljubljana) — 17.40 Košarka Trešnjevka: Crvena zvezda (RTV Zagreb) — 18.50 Cikcak, 19.05 Pot v začetek — evrovizijski serijski film (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.50 Večer solidarnosti (RTV Beograd) — 21.50 Sportni pregled (JRT) — 20.20 TV dnevnik (RTV Beograd)

Drugi spored:

21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK, 30. septembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.00 Poročila, 17.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 17.30 S poti po Mehiki — serijski film, 17.55 Po Sloveniji, 18.20 Propagandna medigra, 18.25 Niti dva otroka nista enaka — vzgojna problematika (RTV Ljubljana) — 18.50 Reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 Sprehod skozi baletne in antibaletne filme, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Poročila s ple-numa CK ZK Slovenije, 20.45

Vijavaja, 20.50 Uredba — TV drama, 21.45 Koncert za klarnet in orkester, 22.10 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri, 18.20 Znanost in mi, 18.50 Reportaža, 19.20 TV pošta (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Propagandna medigra, 20.35 Navivne lastovke — TV igra, 22.10 Sam z glasbo, 22.40 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb)

TOREK — 1. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.40 Francoščina (RTV Beograd) — 17.50 Risanka, 18.05 Znanost in mi, 18.35 Torkov večer, 19.05 Afriški vrh, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.40 Smo ljudje ali kaplarji — italijanski film, Benny Balley — kvartet na jazz festivalu, Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Poročila, 18.05 Tedenska kronika, 18.20 Svet na zaslonu, 19.00 Biseri glasbene literature, 19.15 Oddaja o prometu, 19.45 Propagandna medigra, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 2. oktobra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.20 Poročila, 17.25 Prenos športnega dogodka, 18.15 Propagandna oddaja, 18.30 Nadaljevanje prenosa športnega dogodka (RTV Beograd) — 19.15 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skopje) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Na rob zapisa, 21.30 Bela Krajina, 21.45 Ekran na ekranu, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

CETRTEK — 3. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.10 Poročila, 17.15 Tiktak, 18.00 Po Sloveniji, 18.15 Propagandna medigra, 18.45 Kaleidoskop (RTV Ljubljana) — 19.05 Pri Londonu — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.20 Ob 25-letnici zasedanja kočevskega zboru, 21.20 Vijavaja, 21.25 Saga o Forsytih — serijski film, 22.15 Kulturne diagonale, 23.15 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri, (RTV Zagreb) — 18.20 Spored JRT, 19.45 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik

(RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 4. oktobra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Francoščina, (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.55 Buffalo Bill — film (RTV Ljubljana) — 18.20 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.05 Brez parole, 19.35 Niso samo rože rdeče, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Ljutomer pred slavjem, 20.40 Vijavaja, 20.45 Raztegljive rešetke — film, Poročila, Simfonični koncert

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.05 Objektiv 350, 19.55 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Loterija

Poročilo o zrebanju 39. kola srečk dne 26. 9. 1968.

Srečke s končnicami	so zadele N din
10	8
20	10
2070	200
01430	400
65590	400
75240	400
145450	2000
21	20
771	50
642301	50.000
2	4
26812	504
62042	404
85172	504
314992	2004
53	10
84663	1000
98543	1000
706673	2000
718213	2000
14	8
05045	400
21704	500
53214	1008
88354	500
217184	2000
480614	100.000
27325	500
06	8
16	8
086	100
03106	408
09246	500
33306	508
95726	400
995676	10.000
7	4
33107	1004
54097	504
69297	404
79037	404
542227	2004
988797	30.004
58	8
15588	500
55038	500
062168	2000
140378	2000
163958	2008
529148	10.000
653588	2000
9	4
86089	404

KINO

Kranj CENTER

28. septembra amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 16. in 20. uri, franc. barv. CS film VICONTE UREJA RACUNE ob 18. uri, premiera angl. barv. filma KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 22. uri

29. septembra amer. film STANLIO IN OLIO ob 9.30, angl. barv. film KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 13. uri, amer. barv. CS film FANTASTICNO POTOVANJE ob 15. in 17. uri, franc. barv. CS film VICONTE UREJA RACUNE ob 19. uri, premiera italij. filma ZAPELJIVKE ob 21. uri

30. septembra angl. barv. film KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 16. 18. in 20. uri

1. oktobra angl. barv. film KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

28. septembra amer. film STANLIO IN OLIO ob 16. in 18. uri, jugosl. barv. CS film VOLK S PROKLETIJ ob 20. uri

29. septembra franc. barv. CS film VICONTE UREJA RACUNE ob 14. uri; amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 16. in 20. uri, jugosl. barv. CS film VOLK S PROKLETIJ ob 18. uri

30. septembra italij. film ZAPELJIVKE ob 16. in 20. uri, premiera jugosl. filma POHOD ob 18. uri

1. oktobra italij. film ZAPELJIVKE ob 16. in 20. uri, jugosl. film POHOD ob 18. uri

Strazišče SVOBODA

28. septembra franc. barv. CS film VICONTE UREJA RACUNE ob 20. uri

29. septembra angl. barv. film KAJ JE NOVEGA MUCKA? ob 16., 18. in 20. uri

Cerklje KRVAVEC

28. septembra amer. barv. CS film STRELCI RANCA CASA GRANDE ob 20. uri

29. septembra amer. barv. CS film STRELCI RANCA CASA GRANDE ob 15.30 in 19.30, franc. barv. CS film DEKLE KOT MORJE ob 17.30.

Kamnik DOM

28. septembra angl. barv. film GOLDFINGER ob 18. in 20. uri

29. septembra angl. barv. film GOLDFINGER ob 14., 16. 18. in 20. uri

30. septembra franc. barv. CS film DEKLE KOT MORJE ob 18. in 20. uri

1. oktobra franc. barv. CS film DEKLE KOT MORJE ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

28. septembra amer. barv. film AGONIJA IN EKSTAZA ob 19. uri

29. septembra amer. barv. film AGONIJA IN EKSTAZA ob 15. in 18. uri

Skofja Loka SORA

28. septembra amer. barv. CS film MOST NA REKI KVAJ ob 17. in 20. uri

29. septembra amer. barv. CS film MOST NA REKI KVAJ ob 17. in 20. uri

30. septembra amer. barv. CS film MOST NA REKI KVAJ ob 19. uri

1. oktobra angl. film TOLPA AL CAPONA ob 20. uri

Jesenice RADIO

28. septembra amer. barv. film PRERIJA CASTI

29. septembra amer. barv. film PRERIJA CASTI

30. septembra amer. barv. film OKLAHOMA

1. oktobra amer. barv. film DIVJI SAM

Jesenice PLAVŽ

28. septembra amer. barv. film DIVJI SAM

29. septembra amer. barv. film DIVJI SAM

30. septembra amer. barv. film PRERIJA CASTI

1. oktobra amer. barv. film PRERIJA CASTI

Zirovnica

29. septembra amer. barv. CS film KRALJI SONCA

Dovje-Mojstrana

28. septembra franc. barv. CS film OSS 117 V TOKIU

29. septembra franc. barv. CS film DEKLICE IZ ROŠFORA

Kranjska gora

28. septembra amer. barv. CS film KRALJI SONCA

29. septembra franc. film FANTOMAN PROTI SCOTLAND YARDU

Prešernovo gledališče v Kranju

TOREK — 1. oktobra, ob 19.30 F. S. Finžgar: RAZVALINA ZIVLJENJA. Slavnostna predstava in podelitev plakete ter nagrad zveznega festivala na Hvaru

VISOKO KVALITETNA SODOBNO EMBALIRANA

Zahtevajte jo v vaši trgovini!

AMD PODNART

obvešča

da je pričetek tečaja za ABC KATEGORIJE v nedeljo, 29. 9. 68., ob 8. uri v domu AMD

Prodaj

Prodaj dve PARCELI z lokacijskim dovoljenjem na najlepšem kraju v središču Lesce. Oddati ponudbe v oglasni oddelek pod Lesce 4689

Prodaj težko KRAVO, ki bo kmalu teletila, ali po izbiri. Kokrica 1, Kranj 4695

Prodaj OTROSKI VOZICEK. Sr. Bitnje 79, Zabcica 4698

«LES» — 5 let star, uležan, oddam. Florjančič, Kranj, Cesta talcev 13 4708

Prodaj MOPEL T 12, dobro ohranjen, po ugodni ceni. Rihtaršič, Bukovščica 12, Selca 4717

Prodaj sobno LONCENO PEC in VHODNA VRATA, vse v dobrem stanju. Peter Verdir, Zadruga 10, Duplje 4390

Prodaj KRAVO, dobro mlekarico, s tretjim teličkom. Podreča 57, Medvode 4718

Prodaj mlado KRAVO, dobro mlekarico, s tretjim teletom. Mavčiče 15, Medvode 4719

Prodaj TELICO, ki bo oktoobra teletila. Zalog 53, Cerklje 4734

Prodaj KOZO mlekarico. Prebačevo 40, Kranj 4735

Prodaj OPEL KADET. Naslov v oglasnem oddelku 4736

Prodaj dobro ohranjeno vprežno KOSILNICO bautz in vprežni IZRUVAC. Praše 6, Kranj 4737

Prodaj KRAVO, ki bo novembra tretjič teletila. Bašelj 17, Preddvor 4738

Prodaj DEL HISE v centru Kranja. Informacije v torek, sredo, četrtek od 10. do 11. in od 16. do 17. ure. Kranj, Tomšičeva 24 4739

Prodaj 24 m² hrastovega LAMELNEGA PARKETA. Kranj, Jelenčeva 9 4740

Prodaj KRAVO, težko čez 500 kg, četrtrič 5 mesecev brejjo. Zna dobro voziti. Voklo 18, Senčur 4741

MONTAZNO HISO v Radvljici prodam. Berčič, Kranj, Cankarjeva 8, tel. 21-977 4742

Prodaj otroški športni VOZICEK in PEKAC. Hotemože 13, Preddvor 4743

Prodaj VOLA, 400 kg težkega. Brezje 56 4754

Prodaj ovčarskega PSA. Mlaka 4, Kranj 4755

Prodaj FIAT 600 D, odlično ohranjen. Ignac Zorc, Posavc 9, Podnart 4756

Prodaj lepe HRUSKE moštarice. Senturška gora 21 4757

Prodaj VOLA, 500 do 600 kg težkega, vajenega dela in KRAVO, osem mesecev brejjo, dobra mlekarico. Smartno 27, Cerklje 4758

Prodaj KOBILU po izbiri. Zalog 31, Cerklje 4759

Prodaj 2 PRASIČA po 40 kg težka. Poženek 39, Cerklje 4760

Prodaj rezano SVINJO za dopitanje. Grad 43, Cerklje 4761

Prodaj PRASIČE po 45 kg težke. C. na Klanec 5, Kranj 4762

Prodaj nov GUMI VOZ — 15-colski. Berce, Zg. Besnica 88 4763

NSU MAKSI prodam aif zamenjam za MOPEL T-12. Ogleđ popoldan. Matevž Kemperle, Podbrezje 42, Duplje 4764

Prodaj novo motorno kolo JAWA ROADSTER 90 ccm s prevoženimi 400 km. Zvonko Može, Bled, Triglavška 5 4765

Prodaj odlični baterijski radijski PRENOSNI SPREJEMNIK. Schaub-Lorenz Touring T avtomatik. Cesen, Kranj, Trojarjeva 11 4766

Prodaj 370 kg TEZKEGA BIKCA ali menjam za KRAVO. Janez Krč, Kranj, Kokriški log 10 4767

Prodaj TOČILNO MIZO — »šank« in STROJ Z DIFERENCIALOM za fiat 1100. Pelko, Visoko 8, Senčur 4768

Kupimo stanovanjsko hišo

V SREDISCU KRANJA

z možnostjo za predelavo v POSLOVNE PROSTORE

Ponudbe oddati v oglasni oddelek

Prodaj LES, primeren za gradnjo. Kranj, Huje 33 4720

Prodaj ROČNO KOSILNICO znamke rotax. Zglasite se na naslov: Ivan Poličar, Sp. Otok 2, Radovljica 4721

Prodaj ZAZIDLJIVO PARCELO na Brezjah. Zglasite se na naslov Poličar Anica, Ljubljana, Glažarjeva 12A ali Ivan Poličar, Sp. Otok 2, Radovljica 4722

Prodaj 3 letne GUME 550/12. Bife kina Center Kranj 4723

Prodaj OPEL REKORD 1500, 60 PS, 1966 B, svetlosiv, 40.000 km, radio frankfurt. Avto je v odličnem stanju. Oddati ponudbe pod »3,2« 4724

Prodaj ZIMSKA JABOLKA. Stular, Srakovlje 4, Kranj 4725

Prodaj MOSTARICE. Vesovovo 44 4726

Prodaj motorno kolo JAWA 175 ccm, letnik 1961, v zelo dobrem stanju. Zg. Korkra 79 4727

Prodaj stanovanjsko HIŠO in ZLINDRINO OPEKO. Voglje 85 4728

Prodaj 2 KITARI in dva OJACEVALCA meazzi in philips. Marjan Berčič, Kranj Straziška 41 4729

Prodaj SESALEC z elektromotorjem 1,5 KM, 2800 obr./min, primeren za sesanje večjih količin prahu. Kranj, Zasavska 26 4730

Prodaj lažji GUMI VOZ. Goričane 43, Medvode 4731

Prodaj KRAVO s teletom. Mavčiče 5, Medvode 4732

Prodaj HRUSKE moštarice. Luže 6, Senčur 4733

Prodaj kuhinjsko KRE-DENCO. Hotemože 23, Preddvor 4744

Prodaj motorno KOSILNICO rapid, kombinirane GRABLJE in KRAVO, ki bo sredi oktobra tretjič teletila. Srednja vas 52, Senčur 4745

Po ugodni ceni prodam moderen nemški otroški VOZICEK. K. S., Kranj, Kidričeva 27 4746

Prodaj GAJBICE. Kokrica 267, golniška cesta 4747

Prodaj dobro ohranjen dešni STEDILNIK gorenje za 200 N din. Naslov v oglasnem oddelku 4748

Oblane DESKE ZA NAPUSČ prodam. Galjot, Kranj, Pot v Bitnje 7 4749

Prodaj: kompletne POSTELJE, posteljne OMARICE, PSIHO, MIZO, STOLE, umivalno SKOLJKO s pipo, lepo PREPROGO, novo ZIMNICO za otroško posteljo. Naslov v oglasnem oddelku 4750

Prodaj SPALNICO z žimnicami, VITRINO s pisalno mizo, raztegljivo MIZO in STOLE za dnevno sobo. Naslov v oglasnem oddelku 4751

Prodaj HARMONIKO — 96 basov, POZAVNO, novo moško OBLEKO in SLIKO (olja). Naslov v oglasnem oddelku. 4752

Kdor mi PORUSI in odstrani hlev, mu dam ves MATERIAL. Poceni prodam tudi stara OKNA, MOPEL, KOLO, SADJE za žganje, SOTOR za 4 osebe in DRVA, primerna za apnenico. Marjan Benedik, Strazišče, Seljakova 10 4753

Prodaj novo motorno kolo JAWA ROADSTER 90 ccm s prevoženimi 400 km. Zvonko Može, Bled, Triglavška 5 4765

Prodaj odlični baterijski radijski PRENOSNI SPREJEMNIK. Schaub-Lorenz Touring T avtomatik. Cesen, Kranj, Trojarjeva 11 4766

Prodaj 370 kg TEZKEGA BIKCA ali menjam za KRAVO. Janez Krč, Kranj, Kokriški log 10 4767

Prodaj TOČILNO MIZO — »šank« in STROJ Z DIFERENCIALOM za fiat 1100. Pelko, Visoko 8, Senčur 4768

KUPIM

Kupim MANJSO HISO. V račun nudim svojo ali tudi prodam. PRIMERNA ZA VIKEND. Roblek, Zlebe 47, Medvode 4769

Kupim psa VOLČJAKA. Iščem delavko za VARSTVO 3-letnega otroka. Hrana in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 4770

Kupim ZASTAVO 750, do 30.000 km, dobro ohranjeno. Naslov v oglasnem oddelku 4771

Kupim večjo količino suhih BUTAR in 2m³ BUKOVIH DRV. Konjedič, Kranj, Delavska 39 4772

Kupim HRUSKE tepke 1500 kg. Naslov v oglasnem oddelku 4773

Priveditve

Gostišče pri Jančetu privedi v soboto in nedeljo ZABAVO S PLESOM. Igra Gorenjski nagelj in Cirilov trio. Vabljeni! 4794

Gostilna Zarja Trboje začenja SEZONO ZABAVE IN PLESA. V nedeljo, 29. septembra, bo igral trio Bože. Po želji boste postreženi z domačimi jedili in dobro pijačo. Vabljenit. 4795

Komisija za razpis delovnih mest Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V

razpisuje PROSTO DELOVNO MESTO KURJAČA

za upravljanje z avtomatizirano napravo na mazut za ogrevanje stanovanjskih objektov v naselju Vodovodni stolp II v Kranju.

POGOJI:

kvalificirani ali polkvalificirani kurjač ali strojnik s prakso.

Pismene prijave z dokazili o sposobnosti sprejema razpisna komisija.

Zasedba delovnega mesta je možna takoj.

Osebn dohodek po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Ostalo

ROLETE — lesene, plastične in žaluzije NAROCITE zastopniku SPILARJU, Radovljica, Gradnikova 9, tel. 70045. Pišite pridem na dom. 4670

Iščem ŽENSKO za varstvo otrok. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 4711

Izjavljam, da so trditve, katere sem izrekel o Matildi Krapež, neresnične in da za takšne trditve nimam nobene osnove ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Peter Peternelj, Belca 42 4774

SPREJMEM VAJENCA. GRAVER, KRANJ, CANKARJEVA 8 4514

Uslužbenka išče OPREMLJENO SOBO v Kranju, po možnosti blizu nebotičnika. Metka Pogačnik, Češnjica 37, Železniki 4775

GALVANSKO CINKAM — kvalitetno. Solidna cena. Naslov v oglasnem oddelku 4777

Oddam SOBO dvema moškima. Kranj, Reševa 18 4777

Lepo TELICO zamenjam za kravo. Vasca 12, Cerklje 4778

MIZARKEGA VAJENCA sprejem. Za hrano in stanovanje poskrbljeno. Pogoj osemletka. Kernjak, Ljubljana, Tržaška 86 4779

Opozarjam, da nisem PLACNICA DOLGOV, ki bi jih naredil moj mož Martin. Marija Lužar, Kranj, Pot na Jošta 22 4780

Iščem mlajšo žensko za VARSTVO dveh otrok, ki dela na 3 izmene. Nudim SOBO. Naslov v oglasnem oddelku 4781

Zamenjam eno in pol sobno STANOVANJE z vsemi pritlikinami v bloku, 43 kvadratnih metrov, v Ljubljani za enako ali večje v Kranju. Milan Markelj, Ljubljana, Sišenska 15 4782

Urejevalca oziroma STRUGARJA sprejem na avtomata.

te. Oddati ponudbe pod Možnost nadur 4783

NAJDENI DEZNIK na gorenjskem sejmu dobite v gostilni »pri Mostu« 4784

Za SOBO in KUHINJO v Kranju ali okolici nudim tisoč N din nagrade. Ivanka Košir, IBI 4785

Manjšo SOBO v Kranju ali bližnji okolici nujno potrebujem za 1 leto. Bertoneelj, Lajše 6, Selca 4786

Opremljeno SOBO oddam. Oddati ponudbe pod Strazišče 4787

V knjigarni DZS v Kranju je bila pred 3 tedni najdena denarnica z nekaj denarja in moški dežnik. 4788

Mlajša učiteljica Slovenka išče SOBO v bližini Strazišča. Majcenovič, Osnovna šola L. Seljak, Strazišče 4789

Iščem SOBO v Kranju za 2 fanta. Stari dvor 62, Skofja Loka 4790

Zakonca nujno iščeta enosobno STANOVANJE v Sk. Loka ali okolici. Oddati ponudbe pod Nujno 4791

STANOVANJE nudim tovarniški delavki, ki dela na 2 izmeni ali upokojenki. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 4792

Vsa STROJEPISNA DELA opraviš takoj in solidno. Naslov v oglasnem oddelku 4793

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SBK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-863; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnišna: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števk 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Malj oglasi beseda 0 € do 1 N din. Naročniški imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

V nekaj stavkih

Kranj — V Mestni hiši v Gorenjskem muzeju je odprta stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostno zgodovinska zbirka. V galeriji v Mestni hiši so razstavljene knjižne ilustracije in izbor mladinskih izdaj založbe Mladinska knjiga. V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled razstava Partizanski tisk na Gorenjskem. V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji iste hiše pa razstava slikarskih del Božidarja Vidra in Antona Plemlja. Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

Jesenice — Poklicna in srednja tehnična šola na Jesenicah vzorno skrbita za telesno vzgojo svojih učencev. Poleg redne telovadbe, ki so jo imeli prve tedne letošnjega leta na jeseniškem kopališču, skrbijo tudi sicer, da se mladi zanimajo za telesno vzgojo. V sredo, 25. septembra popoldne, so organizirali ogled iz izbranih filmov z mednarodnega festivala športnih filmov v Kranju. Filmski spored v kino Radio je dijake še bolj navdušil za posamezne panoge športa. — P. U.

Tržič — V planinskem domu na Kofcah bo v soboto in nedeljo, 28. in 29. tega meseca, dvaindvajseti redni posvet predstavnikov gorenjskih planinskih društev. Na posvetu bodo govorili o sodelovanju gorenjskih planinskih društev na prazni 100-letnici prvega slovenskega tabora v Ljutomeru in pri otvoritvi prve slovenske planinske kočice pod Kepo na Koroskem, o pripravah za zimsko sezono v planinskih postojankah in drugih zadevah. Pogovorili se bodo tudi o delu mladinskih odsekov, o številu članstva in drugem. — an

Cerklje — Strelska družina v Cerkljah bo v počastitev krajevnega praznika organizirala strelsko tekmovanje z zračno puško. Na tekmovanje bodo povabili ekipe vseh strelskih društev, šol, družbenopolitičnih organizacij in druge.

Gorenjska — V jeseni dozori tudi kostanj. Letos je za kostanj srednja letina. Precej kostanja raste okoli Cerkelj in pa od Mošenj do Podgore. Na nekaterih gorenjskih trgih kostanj že prodajajo po 400 din za kilogram. Nekaj so ga — predvsem debelejšega — prinesli na trge tudi kmetje iz Goriških brd. Najboljši kostanj — maroni pa bo šele po 10. oktobru. — B. B.

Trstenik — Prejšnjo nedeljo je osemčlanska komisija sveta krajevne skupnosti Trstenik podelila nagrade ob zaključku letošnjega tekmovanja v urejanju naselij, vrtov, hiš, dvorišč, balkonov in cvetja. Prvo nagrado so prisodili vasi Trstenik, drugo vasi Žablje, nato pa si sledi Čadovlje, Povelje, Pangeršica in Babni vrt. Člani komisije so izjavili, da so se nekateri vasi resnično potrudili, da bi vasi pod Storžičem bile čim lepše in prijetnejše. Menda ni bilo v teh krajih še nikoli toliko rož po vrtovih, parkih in balkonih kakor prav letos. Nekateri lastniki hiš so se zelo potrudili tudi z urejanjem zunanosti svojih hiš. Tekmovanja bodo organizirali tudi prihodnje leto. — an

Koruzna rumeni — Koruzo so na Gorenjskem nekoč sadili vse od Rateč do Bohinja. Sedaj ko niso več na mizi koruzni žganci zjutraj in zvečer kot nekoč, jo sade le malo. Na zadružnih posetvih le takrat, kadar pride na vrsto zaradi kolobarjenja. Pa še takrat jo sade zaradi silaže. Letos koruzna ne kaže najbolje. Zaradi suše v začetku ni zrastle posebno visoko, tudi stebel z dvema storžema skoraj ni videti. Na Gorenjskem je največ koruze na njivah od Radovljice do Begunj in Zirovnice. Kmalu bo koruzna godna za spravilo. Pri ličkanju je še sedaj v nekaterih hišah kot nekoč domača zabava. Nato pa bodo koruzo obesili na žico ob zidovih in zunanjih hodnikih, kjer se bo sušila vse jesen in tudi pozimi. — B. B.

Kranj — Lastniki mopedov bodo letos lahko podaljševali registracijo po krajevnih uradih tako kot lani. To je za lastnike mopedov vsekakor ugodno, saj lahko tam opravijo tudi tehnične preglede vozil. Podaljšanje bo od 30. septembra do 7. oktobra. Za krajevni urad in mesto Kranj pa bo podaljševanje registracij na sedežu občine Kranj, soba 177. — an

Velesovo — Krajevna skupnost Velesovo in tamkajšnje družbeno-politične organizacije pripravljajo za nedeljo, 29. septembra, ob deveti uri dopoldan zbor občanov. Razpravljali bodo o aktualnih problemih tega kraja ter o nekaterih sklepih z zadnjega zboru volivcev. Največ pa bodo govorili o proizvodnih okoliščinah, zapori dveh cest za motorni promet, o komunalni dejavnosti, pokopališki taksi in drugem. — an

Jesenice — Podjetje Kovinar na Jesenicah je začelo spomladi izdelovati armaturne mreže na zelo mehaniziran način. V začetku so sicer imeli nekaj težav pri izdelovanju tankih mrežic. Njihovi glavni kupec so gradbena podjetja. Velikemu povpraševanju komaj sproti ugodijo. V Kovinarju so se zato odločili, da bodo razširili obrat za izdelavo armaturnih mrež, zaradi lažjega transporta pa bodo v halo postavili tudi žerjav. Predvidevajo, da bo njihova letošnja proizvodnja okoli milijardo starih dinarjev, kar je za 170-članski kolektiv, ki se razen tega ubada še z vsemi komunalnimi vprašanji, prav razveseljivo. — B. B.

V sredo so predstavniki Ljubljana transporta v Radovljici pregledali še zadnje mopede v radovljiški občini. — Foto: F. Perdan

V radovljiški občini prek tisoč mopedov

Ta in minuli teden je posebna ekipa podjetja Ljubljana Transport v radovljiški občini opravljala tehnične preglede mopedov. V Bohinju so jih pregledali okrog 300, v Radovljici okrog 400, na Bledu 300 in v Podnartu 150. Tako je trenutno v radovljiški občini prek tisoč mopedov.

Ko smo vprašali predstavnika Ljubljane Transporta minuli četrtek v Radovljici, kakšni so mopedi, ki jih lastniki pripeljejo na tehnični pregled, nam je povedal, da je med njimi precej takšnih z raznimi okvarami oziroma napakami. Največ okvar je na gumah, krmilih in zavorah. To so prav tiste, ki največkrat povzročijo hujšo nesrečo. — Predstavniki Ljubljane Transporta so takšne in podobne okvare popravljali kar med pregledi. A. Z.

Nesreče tega tedna

V torek popoldne je na cesti Ste Marie aux Mines v Tržiču motorist Franc Smolej zadel Marijo Lenartek, ki je 2 metra pred prehodom za pešce prečkala cesto. Kljub zaviranju motorist ni mogel preprečiti trčenja. Marija Lenartek se je pri tem huje ranila.

Istega dne okoli šeste ure zvečer je na cesti tretjega reda Radovljica—Nova vas trčil v zadnji del osebnega avtomobila LJ 620-80, ki ga je vozil Anton Božič, mopedist Boris Pristavec. Avtomobil se je ustavil ob desni strani ceste, da bi vanj vstopil neki pešec. Pri trčenju se je Boris Pristavec huje ranil, na vozilih pa je za 4000 N din škode.

Na Partizanski cesti v Skofji Loki je v sredo okoli pete ure popoldne Damjan Vodnik na mopedu trčil v šestletno Sonjo Pavlič, ki je nenadoma stopila na cesto. Mopedist je vozil na izpitni vožnji za moped. Pri trčenju sta se otrok in mopedist lažje ranila.

Sedemletni Tomislav Bizjan je v četrtek popoldne s kolesom nenadoma pripeljal iz neprednostne ceste na prednostno Jezersko cesto v Kranju tik pred osebni avtomobil, ki ga je vozil Anton Nograšek. Pri padcu se je deček huje ranil. L. M.

Požar v fotoateljju

V četrtek okoli druge ure popoldne je nenadoma izbruhnil požar v fotoateljju Kosi Marije v Vodopivčevi ulici v Kranju. Ko je Kosijeva po dvanajsti uri zapustila lokal, je pustila prižgano plinsko peč zoppas. Preiskava je sicer še v teku, vendar kaže, da je požar nastal, ker ni bil dovolj pritrjen ventil na jeklenki. Škodo cenijo na okoli 3000 N din. L. M.

Zahvala

Ob bridki izgubi najine ljube mame, stare mame, prababice

Avguštine Rušič

se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, ki so nam pomagali in ji darovali vence in cvetje.

Posebna zahvala dr. Zdravku Černetu za nesebično pomoč vsa leta njene težke bolezni ter kolektivu in upravnemu odboru tovarne Iskra Otoče. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči: hčerki Justi z družino in Štefka

Otoče, 27. 9. 1968

Kaj bo s telesno kulturo v Kranju?

Na redni seji izvršnega odbora ObZTK Kranj so pred dnevi razpravljali o materialnem položaju telesne kulture v kranjski občini, ki je bila že glavna tema na letošnji njeni konferenci. Finančno stanje v telesnovzgojnih organizacijah je vedno slabše, kar vse onemogoča redno in normalno delovanje. Pomankanje denarja v telesnokulturnih organizacijah je nedvomno eden izmed glavnih vzrokov za vedno manjšo dejavnost, ki jo je že čutili v večjem številu društev oziroma klubov v kranjski občini. Vse to pa bo imelo v prihodnjih letih lahko dokaj hude posledice, ki jih bo težko zamašiti. Telesna kultura v kranjski občini kljub določenim sredstvom, ki jih dobi iz občinskega proračuna, še zdaleč ni pravilno vrednotena, kar ima za posledico vedno manj družbenih delavcev v naših društvih. Breme vsega dela praktično leži v vsakem klubu le še na dveh ali treh funkcionarjih, vsi drugi pa se zelo hitro po občinskih zborih umaknejo, ker nočejo na sejah upravnih odborov tekoče obravnavati samo finančne problematike.

Na seji izvršnega odbora ObZTK Kranj so obravnavali tudi delo centralnega športnega društva Triglav, ki v sedanji sestavi ni opravičil svojega obstoja in sploh ni bilo v vsem tem obdobju po njegovi konferenci čutili (delno zaradi objektivnih vzrokov) tiste razgibane dejavnosti kot smo jo pred leti. V takšni obliki kot sedaj deluje (razdeljevalec sredstev klubom), pa nima smisla, da še obstaja centralni upravni odbor društva in je skrajni čas, da pride do letne konference, na kateri se naj kranjski športniki odločijo za novo obliko dela SD Triglav.

Vsekakor bo treba v prihodnjih letih deliti sredstva po določenih kriterijih in na osnovi realnih predračunov. Prioriteto pa bo treba nagrajevati iz posebnih sredstev ObZTK Kranj, ker sedanja sredstva, ki jih prejmejo atletski, plavalni in smučarski klub ne zadoščajo niti za osnovno dejavnost. Kvaliteto bi morali nagrajevati povsem drugače in to glede na dosežke ekip ali posameznikov v republiškem, državnem in mednarodnem merilu iz posebnih sredstev ObZTK, ki jih bo morala v prihodnjih letih formirati v predračunu najvišja telesno kulturna organizacija v občini. To bi bila nedvomno dobra stimulacija za še večje kvalitete dosežke v prioritarnih športih.

Kranjski šport je dosegel v preteklih letih nekaj izrednih uspehov. Vse to je bilo pogojeno z dokaj urejenim in boljšim finančnim stanjem telesne kulture v minulih letih. Naj kar po vrsti naštejemo nekaj težkih udarcev za telesno vzgojo in šport v kranjski občini v zadnjih letih: Pred leti so ukinili pri skupščini občine sklad za telesno kulturo. V ta sklad se

organizacij. Zdej pa se že širijo po Kranju govornice, da bodo ukinili še zavod za gradnjo in vzdrževanje športnih objektov. Kam vse to pelje? Prihodnost v telesni kulturi v kranjski občini je vsekakor negotova, če se ne bo v bližnjih mesecih ukrenilo na bolje.

Prav bi bilo zato, da bi skupščina občine Kranj razpravljala o problemih telesne kulture, ki niso majhni, in sprejela ustrezne sklepe, ki bodo omogočili normalno telesnovzgojno in športno dejavnost. Telesno kulturo je treba obravnavati kot eden najpomembnejših činiteljev v razvoju mladega človeka v okviru celotnega mladinskega vprašanja kot zdravstveni in politični faktor. V prihodnjih dneh bo ObZTK Kranj pripravila analizo o stanju telesne kulture in njeni problematiki in jo dala najprej v obravnavo vsem družbeno-političnim organizacijam v občini in končno tudi skupščini občine. Omenjena analiza pa bi morala biti osnova za delitev sredstev v prihodnjih letih, sicer ne moremo pričakovati kakšnih boljših časov v kranjski telesni kulturi, če se bo tako stanje še nekaj časa nadaljevalo.

J. Javornik

je stekal v naprej določen odstotek dohodka občine. Toda že leta 1964 so ukinili odstotni delež od proračuna. Od tedaj dalje je telesna kultura v kranjski občini dobila vsako leto približno enak znesek ne glede na to, da se je dohodek občine medtem večal. To po drugi strani pomeni, da je bila realna vrednost zaradi povišanja raznih cen v zadnjih letih vedno manjša. Pred letom pa so v Kranju ukinili tudi samostojni svet za telesno kulturo in formirali nov svet skupno s prosveto in kulturo, v katerem sta sedaj med 15 članov le dva predstavnika telesnovzgojnih in športnih or-

Mladinske kvalifikacije za ekipno prvenstvo Jugoslavije

Brez nasprotnika — 15.034 točk

Kot smo že pisali, so kranjski mladinci v nedeljo zaradi slabega vremena odpotovali iz Ljubljane pred zaključkom kvalifikacijskega tekmovanja za ekipno prvenstvo Jugoslavije. Ker so tudi po drugih krajih prekinili tekmovanja, je Atletska zveza Slovenije dovolila naknaden nastop, ki je bil v Kranju v sredo popoldne. Žal je na tekmovanju sodelovala samo domača ekipa. Poleg tega, da so tekmovalci brez konkurence dosegli nedvomno v poprečju slabše rezultate, je nastalo vprašanje, ali bo tekmovalna komisija ASJ rezultate sploh upoštevala za zvezni finale, ker morata po pravilu nastopiti vsaj dve ekipi.

Kljub vsemu pa so nekateri mladinci v sredo prijetno presnetili. To velja predvsem za Hafnerja, ki je dosegel odlični rezultat v teku na 1500 m z zaprekami (4:20,8). Boris Mokič je izboljšal svoj gorenjski rekord za mladince pri skoku s palico (390), izven konkurence pa je Polde Milek na zadnjem tekmovanju pred odhodom v Mehiko dosegel gorenjski rekord v skoku v daljino (6,90). Med metalci je bil najboljši republiški mladinski reprezentant Pristov, ki je ponovno vrgel kladivo preko 40 m. Največ prvih mest je zabeležil Drago Zumer.

REZULTATI — 110 m ovire: Prezelj 17,5, Krumpak

20,7; 100 m: Lojk 11,7, Faganel 12,5; 400 m: Zumer 52,3, Sagadin 54,6; 1000 m: Zumer 2:33,0, Peternelj 2:52,4; 2000 m: Kuhar 6:13,0, Brisar 6:30,2; 1500 m: zapreke: Hafner 4:20,8, Tepina 4:47,4; višina: Krumpak 175, Prezelj 175; daljina: Mokič 5,78, Lojk 5,55; palica: Mokič 3,90, Prezelj 3,30; krogla: Pristov 11,88, Napast 10,02; disk: Napast 37,48, Pristov 35,14; kopje: Zumer 39,20, Mokič 37,70; kladivo: Pristov 40,57, Lapanja 38,69; 4 x 100 m: Triglav 46,7.

M. Kuralt

Danes in jutri speedway v Kranju

AMD Kranj bo danes in jutri obkrožil začetkom ob 15.30 izvedlo drugo in tretjo dirko v speedwayu z mopedi za odprto prvenstvo Kranja. Kot je bilo že prvo tekmovanje zelo zanimivo, in ker so se tekmovalci za zadnji dve dirki marljivo pripravljali, se obeta danes in jutri na dirkališču v Stražišču res zanimivo tekmovanje, ki bo prav gotovo pritegnilo lepo število gledalcev.

J. J.

Ljubljanska conska rokometna liga

Že peta zmaga Radovljice

V petem kolu ljubljanske conske rokometne lige so bila odigrana le štiri srečanja. Dve tekmi nista bili odigrani, ker nista prišla delegirana sodnika.

V gorenjskem derbiju je v zanimivi igri Radovljica v Kranju premagala domačo ekipo in s tem zabeležila že peto zaporedno zmago in je sedaj krepko v vodstvu. Kranjčani so spet slabo zaigrali in so tako že odpadli od kandidatov za prvaka v ljubljanski ligi. Rokometaši iz Dupelj so izgubili v Krmelju s 15:26.

V jutrišnjem, šestem, kolu se bodo gorenjski predstavniki pomerili takole: Duplje: Novo mesto, Radovljica: Hrastnik, Radeče: Kranj, Krško: Križe. Vse tekme bodo ob 10. uri.

J. Kuhar

Gorenjska rokometna liga

Kranjska gora v vodstvu

V nedeljskem kolu gorenjske moške rokometne lige so bile odigrane le tri tekme. Zaradi poplavljenega igrišča je odpadla tekma Selca: Skofja Loka, medtem ko so Jeseničani predali srečanje Zabnici brez borbe. Z zmago nad Krvavcem je Kranjska gora prevzela vodstvo na lestvici. Tekmo v Trziču je vodil trener domačih igralcev Jakšič, ker na tekmo ni bilo delegiranega sodnika Petra Bevka iz Kranja.

Rezultati: Krvavec: Kranjska gora 11:18, Tržič B: Veterani 15:8, Kranj B: Kamnik 17:24, Zabnica: Jesenice 5:0 w. o.

Lestvica:

Kranjska gora	3 3 0 0	55:43	6
Kamnik	2 2 0 0	79:32	4
Veterani	2 2 0 0	29:25	4
Skofja Loka	2 1 1 0	55:30	3
Zabnica	4 1 1 2	51:56	3
Selca	2 1 0 1	53:28	2
Krvavec	4 0 0 4	56:155	0
Jesenice	3 0 0 3	31:40	—1

izven konkurence:

Tržič B	4 3 0 1	159:87	6
Kranj B	4 0 0 4	58:87	0

V nedeljo se bodo srečale naslednje ekipe: Veterani: Skofja Loka, Kamnik: Selca, Jesenice: Krvavec, Tržič B: Zabnica, Kranjska gora: Kranj B.

P. Didic

Gorenjska nogometna liga

Katastrofa Jesenic v Šenčurju

Zaradi močnega dežja so bile tekme tretjega kola v gorenjski nogometni ligi odigrane v zelo težkih tekmovalnih pogojih. Jeseničani so nepričakovano doživeli hud poraz v Šenčurju in sedaj ni več moštva, ki ne bi doživel že po tretjem kolu vsaj en poraz. Ekipa Preddvora je doživela že tretji zaporedni poraz in je sedaj krepko na dnu lestvice.

Rezultati: Tržič: Zelezniki 2:1 (1:0), Lesce: Preddvor 2:0 (1:0), Svoboda: Jesenice 4:0 (3:0).

Lestvica:

Jesenice	3 2 0 1	12:5	4
Zelezniki	3 2 0 1	9:5	4
Lesce	3 2 0 1	6:6	4
Tržič	3 2 0 1	6:9	4
Svoboda	3 1 0 2	6:5	2
Preddvor	3 0 0 3	1:10	0

V mladinski ligi sta bila dosežena naslednja rezultata: Kranj: Zelezniki 5:0, Tržič: Triglav 0:3. V pionirski A ligi: Kranj: Lesce 1:0, Tržič: Zelezniki 7:0, Svoboda: Jesenice 0:3. V B ligi: Triglav: Preddvor 9:0, LTH: Kropa 4:0.

Jutri se bodo srečali v I. gorenjski ligi naslednji pari: Lesce: Jesenice, Zelezniki: Svoboda, Tržič: Preddvor.

P. Didic

II. gorenjska nogometna liga

Na vrhu Kropa

V drugi gorenjski nogometni ligi je bila v nedeljo odigrana le ena tekma. Triglav B je že drugič zapored predal srečanje brez igre, čeprav je bil tokrat domačin. Tekma Podbrezje: Naklo pa je bila zaradi dežja preložena.

Rezultati — LTH B: Kropa 3:3, Triglav B: Predoslje 0:3 w. o.

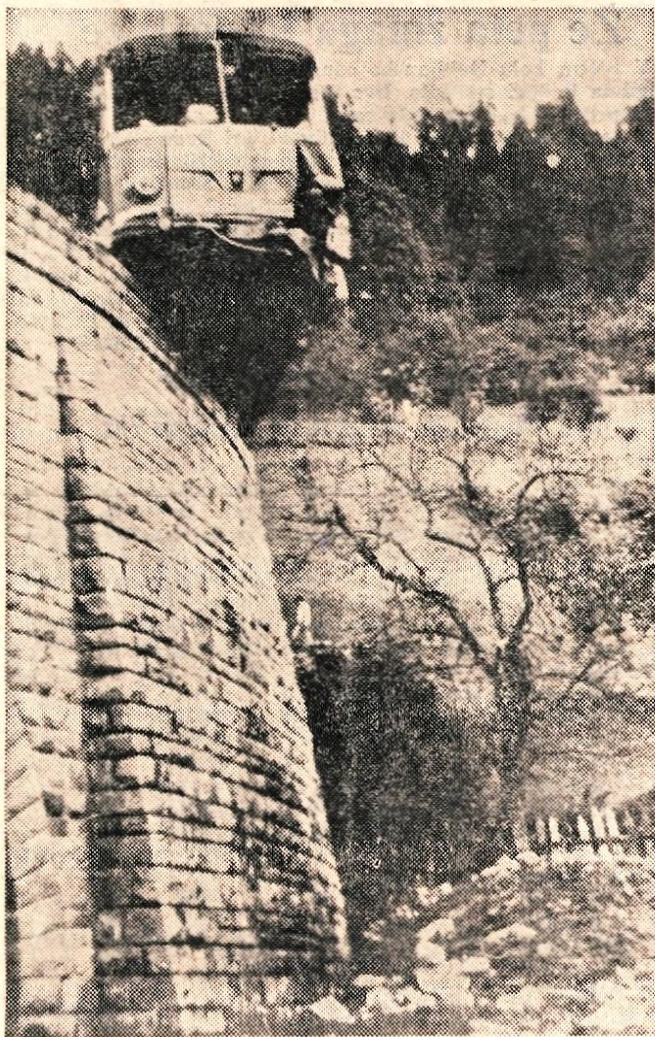
Lestvica:

Kropa	3 2 1 0	13:3	5
Predoslje	3 2 0 1	10:8	4
Naklo	2 1 1 0	7:4	3
LTH B	3 0 2 1	9:12	2
Podbrezje	2 0 1 1	5:11	1
Triglav B	3 0 1 2	2:8	1

V nedeljo se bodo pomerili naslednji pari: Predoslje: Naklo, Kropa: Podbrezje, Triglav B: LTH B.

P. Didic

Planinsko društvo Kranj
prodaja krombi avto
FIAT 1100, letnik 1963
v voznem stanju.

Ostali so živi

Društvo upokojencev na Jesenicah je organiziralo v avgustu avtobusni izlet na Grossglockner. Ob povratku z izleta so doživeli veliko srečo v hudi nesreči. Avtobusu so odpovedale zavore in se je z vso hitrostjo zaletel na zadnjem ovinku pred dolino v obcestno betonsko ograjo. Potem ko je avtobus podrl 10 m betonske ograje, je obvisel nad 10 m globokim prepadom. Manjkalo je le nekaj centimetrov in avtobus bi z 42 potniki strmoglavil v prepad...

P. U.

Organizacije v zagati

Na skupnem sestanku predstavnikov družbenopolitičnih organizacij terena Vodovodni stolp v Kranju so ugotavljali, da so v zagati zaradi pretesnih prostorov. Krajevna skupnost z vsemi devetimi organizacijami od ZK pa do Društva prijateljev mladine imajo samo sobo 16 kvadratnih metrov, kar ne zadostuje niti za seje odbora. O članstvu sploh ne more biti govora. Res pa je, da je ta teren eden izmed najmočnejših, saj šteje že sedaj okroglo 5200 prebivalcev, z dozidavo severnega dela čez leto, dve pa se bo število prebivalstva povečalo še za dobro tretjino.

Da bi se družbeno življenje lahko normalno odvijalo, je nujno treba misliti na večje prostore, kjer naj bi dobila svoj kotiček zlasti mladina z raznimi krožki in podobno.

Predlog o razširitvi, dozdavi in drugih preureditvah so strokovnjaki zavrnili, ker je gradnja sedanje stavbe za to neprimerna. Zato so se odločili za novogradnjo. Po več variantah je prevladala težnja za lokacijo na vogalu Oldhamske ceste in ceste Kokrškega odreda zraven vodovodnega stolpa. Prosto-ri v nadstropju za družbenopolitično dejavnost naj bi bili zgrajeni ob gradnji trgovske hiše, kjer naj bi bilo v pritličju prostora za tiste vrste prodajaln, ki jih potrošniki na tem širšem območju potrebujejo poleg sedanje samopostrežne trgovine Zivila. Ta potreba se čuti za dobro urejeno prodajalno zelenjave, mlečnih izdelkov, mesnice in podobno, pa tudi primeren bife bi bil na tem prometnem kraju lahko dokaj obiskan.

K. M.

Epidemija ne narašča več, konca pa tudi še ni Kdaj se bomo lahko hvalili s čistočo?

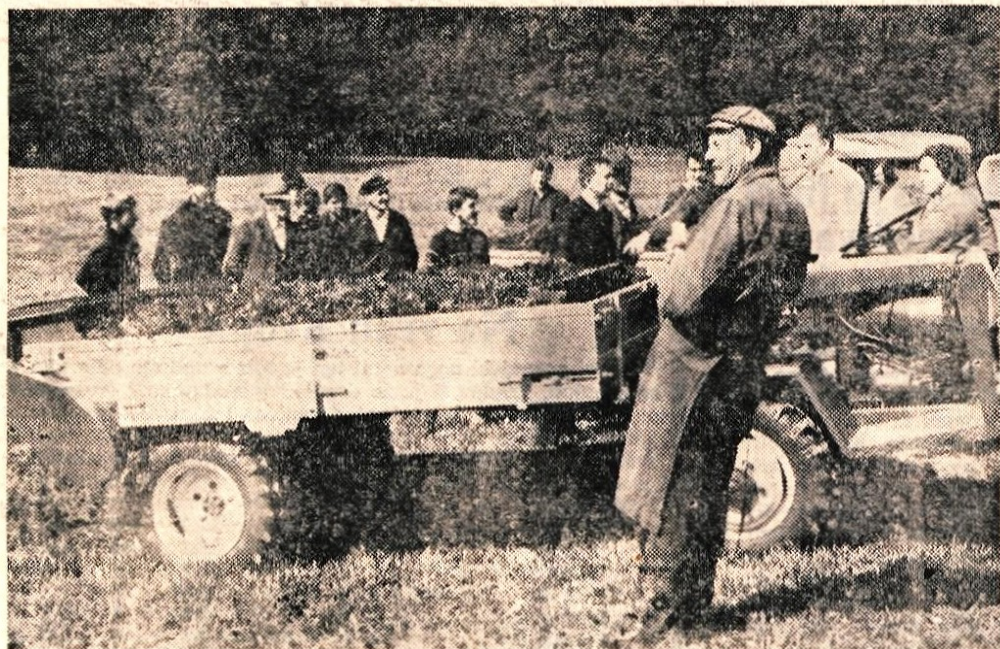
Epidemija črevesnih obolenj, s katero so se zdravstveni delavci ukvarjali od 1. septembra letos, ne narašča več. Vendar pa tudi še ne moremo reči, da je pojenjala. Še vedno se zateče po zdravniško pomoč po nekaj bolnikov na dan. Za sodelavce zavoda za zdravstveno varstvo pa ta »stagnacija« še ne pomeni, da so z nadzorstvom in opozarjanjem končali. Še vedno je namreč veliko bacilonoscev, zato previdnost pri nakupovanju živil in skrb za čistočo nikakor ni odveč.

Vsekakor je treba pohvaliti vodstva šol, kjer je bilo največ obolelih, da so takoj uvedla poostren higienski režim. Morda je čudno, vendar se dogaja kot pravi direktorica zavoda dr. Ana Kraker, da ljudje higienske navade, ki se jih doma sicer vestno drže, opuste, kakor hitro pridejo na primer v šolo ali pa v restavracije in druge javne lokale. Zato naj bi starši neprestano opominjali otroke, naj si pred jedjo in po uporabi stranišča skrbno umivajo roke tako doma kot tudi kjerkoli.

Stroga kontrola živil in drugi ukrepi bodo po predvidevanjih zavoda trajali najmanj še dva meseca in to predvsem zaradi bacilonoscev. Zato ne bi bilo odveč še enkrat opozoriti prebivalce Kranja na skrajno čistočo in pazljivost pri ravnanju z živili. Opozorilo, naj ljudje bolj pazijo na red in čistočo okoli smetnjakov in v prostorih, kjer so te posode, ni bilo vzeto tako resno, kot bi moralo biti. V odpadkih in v okolici še najraje zaredo škodljivci. Pri nedavni deratizaciji sredi septembra na področju med Kokro in železniško postajo ter v kanalih sredi starega dela Kranja menda še ni bilo toliko podgan in miši kot ravno letos. Te živali pa kot vemo nadvse uživajo ravno v nečistoči.

Vsi ti ukrepi naj bi opozorili prebivalstvo, da s čistočo pri nas ni še vse tako, kot bi moralo biti. Kajti črevesna obolenja imajo svoj vzrok prav v nečistoči. Ne bi bilo prijetno — celo prav sramotno bi bilo, če bi čez čas doletela Kranj še tretja epidemija črevesnih obolenj. Morda ne bo izbruhnila ravno ob sladledu, pač pa kje drugje. Prav lahko bi se v začetku septembra pojavila kjerkoli v trgovini ali gostinskem lokalu v kranjski okolici. Škodoželjnost sedaj ni na mestu, sladled naj bi bil raje opomin vsem drugim, ki se ukvarjajo s pripravo hrane — v lokalih in pa doma.

L. Mencinger

V četrtek dopoldan so štiri avstrijske tovarne kmetijskih strojev v Stražišču priredile demonstracijo svojih proizvodov. Kmetje so z zanimanjem spremljali neobičajno prireditev. Na sliki vidimo stroj Trojer Transporter, ki se lahko povzpne v breg z naklonom do 50 stopinj. Primeren je za gorske kraje. FOTO: F. PERDAN

V sredo dopoldan je srečna izžrebanka Ivana Hafner iz Kosez pri Vodichah sprejela »šrot« stroj, nagrado našega lista. Na sliki vidimo še Franca Kremžarja, izdelovalca teh strojev, ki dobitnici izroča nagrado. — Foto: F. Perdan